Bibliotec... Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XX-Nr. 947 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Miercuri 15 mai 1968 6 pag. 25 bani

În paginile II-III-IV

LEGE PRIVIND ÎNVĂȚĂMÎNTUL ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

Luni au continuat în ședință plenară lucrările Sesiunii a X-a a celei de-a V-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.

Deputații și invitații au întîmpinat cu puternice și îndelungi aplauze pe conducătorii partidului și statului.

În loja din dreapta incintei iau loc tovarășii **Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănălache Constantin Drăgan, Janos Fazekaș, Leonte Răutu, Vasile Vilcu.**

În loja din stînga au luat loc membrii Consiliului de Stat.

În tribune se aflau numeroși invitați, șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la București, ziariști români și corespondenți ai presei străine.

Lucrările ședinței au fost deschise de președintele Marii Adunări Naționale, tovarășul **Ștefan Voitec.**

Trecîndu-se la următorul punct de pe ordinea de zi, deputatul **Ștefan Bălan,** ministrul învățămîntului, a prezentat expunerea la Proiectul de lege privind învățămîntul în Republica Socialistă România. Deputatul **Ion Creangă,** vicepreședinte al Comisiei de cultură și învățămînt, a expus apoi raportul comun al Comisiei pentru cultură și învățămînt și Comisiei juridice asupra acestui proiect de lege.

În cadrul discuției generale au luat cuvîntul deputații: **Gheorghe Mihoc,** rectorul Universității din București, **Ioana Stancoveanu,** profesoară, vicepreședintă a Comitetului județean al femeilor-Dolj, **Ion Iliescu,** prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, **Silvestru Patița,** vicepreședinte al Consiliului național al organizației pionierilor, **Ludovic Takacs,** profesor la Universitatea din București, **Mihai Marinescu,** ministrul industriei construcțiilor de mașini, **Constantin Daicoviciu,** rectorul Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj, **Miron Nicolescu,** președintele Academiei, **Gheorghe Arsenescu,** directorul liceului din Topoloveni, județul Argeș, **Kovacs Gyorgy,** redactor șef al revistei „Igaz Szo", **Pompiliu Macovei,** președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, **Niculina Costescu,** profesoară la liceul din Pucioasa, județul Dîmbovița, **Richard Winter,** secretar al Comitetului județean Sibiu al P.C.R., **Ioan Anton,** prorector al Institutului politehnic din Timișoara, **Ștefan Boboș,** prim-secretar al Comitetului județean Neamț al P.C.R., președintele Consiliului popular județean, **Süto András,** scriitor, **Costin D. Nenițescu,** decan al Facultății de chimie organică de la Institutul politehnic din București, **Ștefan Peterfi,** vicepreședinte al Consiliului de Stat, **Cristofor Simionescu,** rectorul Institutului politehnic din Iași, **Nicolae Agachi,** director general al Combinatului siderurgic din Hunedoara, **Stanciu Stoian,** profesor universitar, și **Nicolae Dumitrescu,** directorul liceului din comuna Pătîrlagele, județul Buzău.

După încheierea dezbaterilor a avut loc discuția pe articole a Proiectului de lege. Cu unele amendamente propuse de deputați în cadrul discuției, Marea Adunare Națională a aprobat prin vot secret, cu bile, Legea privind învățămîntul în Republica Socialistă România.

Lucrările sesiunii continuă.

Expunerea la Proiectul de lege privind învățămîntul în Republica Socialistă România

prezentată de tovarășul Ștefan Bălan

Din încredințarea Consiliului de Miniștri, am cinstea să prezint Marii Adunări Naționale, spre adoptare, proiectul de lege privind învățămîntul în Republica Socialistă România. Dezvoltarea și perfecționarea permanentă a învățămîntului de toate gradele constituie obiective de mare însemnătate ale politicii partidului și statului nostru. În prezent, învățămîntul se află în fața unor responsabilități sporite, care fac necesară perfecționarea structurii sale organizatorice și a conținutului său, astfel încît să poată corespunde cerințelor actuale și de perspectivă ale societății noastre socialiste, precum și revoluției științifice-tehnice contemporane. Pe baza hotărîrii Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, din inițiativa și sub îndrumarea directă și permanentă a conducerii partidului Ministerul Învățămîntului, consultînd un mare număr de cadre didactice și de specialiști din diferite ramuri ale economiei, științei și culturii și folosind experiența înaintată a învățămîntului românesc, a școlii și pedagogiei universale, a elaborat Studiul privind dezvoltarea învățămîntului de toate gradele. Studiul a fost supus unor largi dezbateri publice și a trezit un viu interes în opinia publică, prilejuind peste 10 000 de propuneri, sugestii și observații.

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22—25 aprilie, dezbătînd studiul prezentat, a examinat profund și multilateral dezvoltarea viitoare a învățămîntului, relevînd în același timp lipsurile care s-au manifestat în acest domeniu în ultimele două decenii. Plenara a aprobat propunerile privind dezvoltarea învățămîntului, cu modificări și completări ce s-au desprins din dezbateri, ca Directive ale Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Pe baza Directivelor, s-a elaborat proiectul de Lege a învățămîntului, care este astăzi supus dezbaterii dv.

Astăzi, în școala generală sînt cuprinși toți copiii de vîrstă școlară, circa 3 milioane, iar numărul elevilor care învață în licee este aproape de 10 ori mai mare decît în anul 1938. Școlile profesionale și tehnice sînt frecventate de 340 000 elevi, care se pregătesc în peste 500 de meserii și specialități. În 16 orașe funcționează 47 institute de învățămînt superior cu 185 de facultăți, în care studiază peste 140 000 studenți. Numărul cadrelor didactice se ridică la aproape 200 000, reprezentînd unul din cele mai numeroase detașamente ale intelectualității noastre socialiste.

Condițiile din ce în ce mai bune create de partid și guvern, devotamentul și răspunderea cu care muncesc membrii corpului didactic, au contribuit la formarea unui tineret entuziast, harnic și disciplinat, profund atașat partidului și poporului nostru.

Proiectul de lege pe care îl dezbatem astăzi, a spus în continuare vorbitorul, este o parte componentă a mărețului program elaborat de partid și guvern pentru dezvoltarea societății socialiste, pentru ridicarea necontenită a economiei și culturii, pentru înflorirea națiunii noastre socialiste. El reprezintă o expresie vie a procesului de întărire a democrației noastre socialiste.

Proiectul de lege stabilește cadrul juridic, organizatoric și pedagogic, pentru aplicarea Directivelor aprobate de plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român, privind dezvoltarea învățămîntului de toate gradele. El consfințește rolul social deosebit de important pe care îl are învățămîntul în patria noastră. Legea exprimă caracterul profund democratic al politicii partidului nostru, asigurînd exercitarea dreptului la învățătură al tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex, religie și fără vreo îngrădire, care ar putea constitui o discriminare, expresie a deplinei egalități în drepturi a cetățenilor țării. În lege se precizează, în conformitate cu prevederile Constituției, că pentru naționalitățile conlocuitoare, învățămîntul de toate gradele se desfășoară și în limba maternă. În România de astăzi învață peste 240 000 de copii ai naționalităților conlocuitoare, în aproape 2 000 de unități școlare, folosind limba lor maternă. Statul nostru pune la dispoziția elevilor și studenților de alte naționalități un fond bogat de manuale, cursuri, cărți de lecturi în limbile acestor naționalități, ceea ce le asigură o pregătire temeinică.

Exercitarea dreptului la învățătură al cetățenilor este asigurată prin gratuitatea învățămîntului de toate gradele, precum și prin alte forme de sprijin material. Se bucură de sprijin material elevi din școlile generale și licee, sînt bursieri toți elevii școlilor profesionale și circa 60 la sută din studenți.

Legea precizează că învățămîntul în țara noastră constituie un sistem unitar. Ministerul Învățămîntului realizează politica partidului și a statului în domeniul învățămîntului; conduce, îndrumează și controlează întregul învățămînt.

În lumina sarcinilor stabilite de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, proiectul de Lege prevede prelungirea duratei învățămîntului obligatoriu de cultură generală de la 8 ani, cît este în prezent, la 10 ani, dîndu-se astfel noi dimensiuni împlinirii aspirațiilor spre cultură ale poporului nostru. Această nouă școală va pregăti un tineret mai cult, cu un început de profesionalizare, fapt care va ușura însușirea unei calificări în vederea integrării în viață, ceea ce va accelera progresul material și spiritual al întregii noastre societăți.

Se prevede ca învățămîntul obligatoriu de cultură generală să înceapă la 6 ani, astfel ca școala generală să poată fi încheiată la vîrsta de 16 ani. În primii ani de aplicare a Legii, cuprinderea copiilor în școală la vîrsta de 6 ani se va face la cererea părinților. Premergător școlii generale, ca și pînă acum, va funcționa grădinița de copii, a cărei reglementare este, de asemenea, prevăzută de lege.

Ținînd seama atît de capacitatea și de interesele elevilor, cît și de cerințele societății, se prevede ca învățămîntul liceal să cuprindă: licee de cultură generală, organizate pe secții cu caracter real și umanistic, și licee de specialitate cu profil variat. Considerăm că, în viitor, aceste licee vor constitui o cale principală de formare a cadrelor medii de specialitate.

Proiectul de lege prevede în învățămîntul profesional și tehnic largi posibilități de dezvoltare, prin organizarea unor variate forme de calificare și perfecționare. Ținînd seama de prelungirea duratei învățămîntului obligatoriu de cultură generală și de volumul sporit de cunoștințe cu care vor veni absolvenții școlilor generale, proiectul de lege stabilește durata studiilor în școlile profesionale de la 1 pînă la 2 ani, în funcție de complexitatea meseriei. O importantă cale de pregătire a muncitorilor calificați o va constitui ucenicia la locul de muncă, formă de învățămînt care, pe lîngă eficacitatea și economicitatea sa, permite și o mare capacitate de cuprindere.

Măsuri importante se prevăd pentru școlile tehnice de maiștri și pentru școlile postliceale.

Un loc important îl ocupă în proiectul de lege, învățămîntul superior. Prin noua reglementare se va realiza un orizont de pregătire mai larg, se vor diversifica profilul și durata studiilor și se vor crea premisele unei mai strînse legături a școlii noastre superioare cu cerințele economiei și culturii.

Pentru formarea cadrelor intermediare între ingineri și tehnicieni sau maiștri se organizează învățămîntul de subingineri și de conductori arhitecți, acoperindu-se astfel un gol resimțit de producție și reluîndu-se una din tradițiile valoroase ale învățămîntului nostru.

Ținînd seama de dezvoltarea fără precedent pe care o cunoaște știința și tehnica în epoca noastră, proiectul de lege prevede pentru școala superioară sarcina de a organiza învățămîntul postuniversitar, ca formă de perfecționare a specialiștilor.

Pentru ca întregul nostru învățămînt să corespundă cerințelor actuale și de perspectivă ale dezvoltării economiei și culturii, proiectul de lege stabilește necesitatea perfecționării continue a conținutului învățămîntului de toate gradele. Conținutul învățămîntului va trebui să aibă un nivel științific mai înalt și mereu actualizat. Prevederile legii întăresc răspunderea Ministerului Învățămîntului, a corpului didactic, a instituțiilor de învățămînt pentru conținutul învățămîntului, nivelul său științific și orientarea sa materialist-dialectică.

Ținînd seama că învățămîntul — îndeosebi cel superior — reprezintă o puternică bază de cadre cu înaltă calificare științifică, proiectul de lege acordă o deosebită importanță cercetării științifice, legării tot mai strînse a acesteia de problemele economiei noastre, de cerințele vieții social-culturale.

Din cuprinsul legii se desprinde permanenta grijă pentru viața elevilor și a studenților, pentru educarea lor ca buni cetățeni, devotați patriei, poporului, partidului; se precizează legăturile școlii cu U.T.C., cu organizația pionierilor, cu familia.

Se prevăd, de asemenea, norme și dispoziții generale referitoare la personalul didactic din învățămînt. Reglementările cu privire la întreaga situație juridică a corpului didactic, de la intrarea în învățămînt și pînă la pensionare, vor fi însă cuprinse în Statutul personalului didactic, care urmează să fie supus unei dezbateri publice.

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22—25 aprilie a.c. — a arătat în continuare tov. Ștefan Bălan — a examinat multilateral dezvoltarea învățămîntului nostru și a adresat cu acest prilej critici activității Ministerului Învățămîntului și colectivului său de conducere. O mare însemnătate pentru orientarea noastră în rezolvarea problemelor învățămîntului o are expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Conducerea Ministerului Învățămîntului apreciază aceste critici ca fiind pe deplin justificate, deoarece, cu toate succesele obținute, în activitatea învățămîntului nostru se mai manifestă o serie de neajunsuri.

S-a arătat în plenară că procesul de îmbunătățire a învățămîntului nu a reușit să țină pasul cu cerințele de dezvoltare ale țării noastre. Această observație este pe deplin întemeiată și va trebui să examinăm cu atenție aspectele pe care le implică și să găsim mijloacele de a cîștiga timpul pe care l-am pierdut.

Răspunderea pentru aceste lipsuri o poartă, în primul rînd, Ministerul Învățămîntului, colectivul său de conducere.

Considerăm că dintre problemele de îmbunătățire a învățămîntului, pe care va trebui să le soluționăm neîntîrziat, cele ale calității conținutului sînt dintre cele mai acute. Trebuie să recunoaștem că asupra acestor neajunsuri ni s-a atras atenția în mai multe rînduri de către conducerea partidului, fără a noi să fi reușit să lichidăm aceste deficiențe.

Pentru ca învățămîntul să poată ține pasul cu ampla dezvoltare a economiei și vieții noastre sociale, Ministerul Învățămîntului, cu sprijinul larg al cadrelor didactice și oamenilor de știință, va trebui să militeze permanent ca planurile, programele, cursurile și manualele școlare să aibă o structură mai rațională, corespunzătoare unei pregătiri de înalt nivel a tineretului studios, să asigure o selecție judicioasă a noțiunilor ce se predau, să țină seama de principiile pedagogice moderne. Va trebui să stimulăm inițiativa creatoare a studenților, dorința lor de a se informa asupra a tot ce este important și nou în viitoarea lor profesie.

În același timp, va trebui să acordăm mai multă atenție decît

(Continuare în pag. a 4-a)

RAPORTUL COMISIEI PENTRU CULTURĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI AL COMISIEI JURIDICE ASUPRA PROIECTULUI DE LEGE PRIVIND ÎNVĂȚĂMÎNTUL ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

prezentat de deputatul Ion Creangă

Comisiile, analizînd proiectul de lege în ședința comună din 10 mai, au constatat că răspunde sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea și de directivele Plenarei din 22—25 aprilie 1968 a Comitetului Central al Partidului Comunist Român. El reprezintă o parte componentă a ansamblului de măsuri luate de partid în vederea desăvîrșirii construcției socialiste, reflectă grija permanentă pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului, pentru ridicarea nivelului de cultură al întregului popor, pentru pregătirea cadrelor necesare economiei, științei și culturii.

Valorificînd tradițiile progresiste din țara noastră și unele elemente înaintate din experiența școlară mondială, proiectul de lege reflectă pe plan juridic succesele obținute pînă în prezent de învățămîntul nostru sub conducerea și îndrumarea permanentă a partidului și creează totodată cadrul legislativ-organizatoric necesar progresului neîntrerupt al învățămîntului românesc și sporirii contribuției sale la dezvoltarea și înflorirea orînduirii și națiunii socialiste, la afirmarea multilaterală a personalității umane.

Comisiile întrunite constată că proiectul de lege — a spus în continuare vorbitorul — reafirmă principiile esențiale ale învățămîntului nostru; fundamentarea întregii activități de formare a tineretului pe concepția științifică despre lume și viață, caracterul de stat al învățămîntului și strînsa sa legătură cu cerințele economiei, culturii, ocrotirii sănătății și ale întregii vieți social-politice, gratuitatea completă a acestuia. Proiectul de lege, reflectînd democratismul profund al orînduirii noastre, garantează dreptul egal la învățătură al tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex sau religie. Expresie a politicii naționale marxist-leniniste a partidului nostru, proiectul de lege asigură pentru naționalitățile conlocuitoare, în conformitate cu prevederile Constituției, desfășurarea învățămîntului de toate gradele și în limba proprie.

Ținînd seama de progresul rapid al științei și de necesitățile viitoare ale societății socialiste și comuniste, proiectul de lege introduce obligativitatea învățămîntului de cultură generală de 10 ani, care va asigura generațiilor viitoare un nivel de instruire mai cuprinzător și mai temeinic decît în prezent. Acest act de cultură de excepțională însemnătate va deschide o nouă etapă în dezvoltarea învățămîntului românesc, va contribui la accelerarea progresului material și spiritual al întregii noastre societăți.

Proiectul de lege prevede pentru învățămîntul profesional și tehnic largi posibilități de dezvoltare.

Proiectul dă învățămîntului superior organizarea necesară pentru a asigura un profil larg de pregătire a specialiștilor, o diferențiere suplă a structurii și duratei de învățămînt, în funcție de specialitate și de scopul pregătirii. Pentru a răspunde cerințelor activității practice actuale, proiectul introduce ca formă nouă de învățămînt superior învățămîntul de subingineri și conductori arhitecți.

O atenție deosebită o consacră proiectul activității de cercetare științifică în învățămîntul superior. Pentru a ține pasul cu progresul rapid al științei și tehnicii contemporane, proiectul reglementează organizarea învățămîntului postuniversitar, creîndu-se astfel un sistem care dă posibilitatea perfecționării cadrelor superioare, corespunzător noilor realizări din diferite domenii.

Proiectul consacră principiul muncii colective în conducerea instituțiilor de învățămînt, dîndu-le în același timp drepturi mai largi, sporind posibilitățile și răspunderile conducerilor acestora și ale consiliilor profesorale.

Proiectul cuprinde, totodată, prevederi menite să sporească rolul și răspunderea personalului didactic de toate gradele, ale conducerilor unităților școlare și ale Ministerului Învățămîntului pentru modernizarea, perfecționarea și orientarea științifică a procesului de învățămînt, a planurilor și programelor, a manualelor și cursurilor, precum și pentru întărirea activității de educare a elevilor și studenților. Aceste prevederi sînt completate cu stabilirea drepturilor și îndatoririlor elevilor și studenților, menite să stimuleze pe aceștia la o cît mai bună însușire a cunoștințelor necesare viitoarei lor activități.

Pentru a asigura eficiența măsurilor luate, proiectul cuprinde o serie de dispoziții menite să asigure baza materială pentru învățămîntul de toate gradele.

Comisiile constată că în proiect sînt reglementate raporturile de colaborare ale Ministerului Învățămîntului și ale instituțiilor de învățămînt, cu Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociațiilor Studenților și Organizația Pionierilor, creîndu-se astfel condițiile pentru o mai bună îndeplinire a sarcinilor, precum și pentru o participare mai activă a tineretului la desfășurarea învățămîntului.

Comisia pentru cultură și învățămînt și Comisia juridică consideră că, prin reglementarea propusă, proiectul constituie un instrument juridic important și corespunzător, care asigură dezvoltarea de perspectivă a învățămîntului de toate gradele din țara noastră.

Comisiile au făcut o serie de propuneri de îmbunătățire, care au fost acceptate de inițiatori și încorporate în proiectul ce vi se prezintă spre votare.

Ca urmare, Comisia pentru cultură și învățămînt și Comisia juridică propun Marii Adunări Naționale adoptarea proiectului de lege.

LEGE
PRIVIND ÎNVĂȚĂMÎNTUL ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

TITLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — În Republica Socialistă România învățămîntul, principal izvor de cultură și factor de civilizație, contribuie la dezvoltarea și înflorirea orînduirii și națiunii socialiste, la afirmarea multilaterală a personalității umane.

Învățămîntul are drept scop însușirea, de către cetățeni, a culturii generale și a cunoștințelor necesare exercitării unor profesiuni utile societății, formarea concepției lor materialist-dialectice despre natură și societate, educarea intelectuală, morală, estetică și fizică, cultivarea dragostei lor față de patrie și popor, față de idealurile de pace și progres social.

Învățămîntul se dezvoltă în strînsă legătură cu progresele științei și tehnicii, cu cerințele economiei și culturii, ale construcției socialismului și comunismului.

Art. 2. — Personalul didactic are sarcina de înaltă răspundere de a realiza țelurile învățămîntului, contribuind la îndeplinirea misiunii sociale de instruire și educare a cetățenilor.

Art. 3. — Învățămîntul în Republica Socialistă România este învățămînt de stat.

Școala este despărțită de biserică. Confesiunile, congregațiile sau comunitățile religioase pot organiza și întreține școli speciale pentru pregătirea personalului de cult.

Art. 4. — Cetățenii Republicii Socialiste România au dreptul la învățătură, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex sau religie și fără vreo altă îngrădire ce ar putea constitui o discriminare.

Art. 5. — În Republica Socialistă România învățămîntul are următoarea organizare :

— învățămîntul preșcolar ;
— învățămîntul obligatoriu de cultură generală ;
— învățămîntul liceal ;
— învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic ;
— învățămîntul superior ;
— învățămîntul postuniversitar.

Art. 6. — Cultura generală de bază este asigurată tuturor cetățenilor prin învățămîntul obligatoriu, cu durata de 10 ani.

Accesul la toate gradele de învățămînt este asigurat fiecăruia, potrivit dorinței și aptitudinilor dovedite, precum și cerințelor economiei și culturii socialiste.

Art. 7. — Învățămîntul de toate gradele este gratuit.

Art. 8. — Statul organizează sistemul burselor de stat, ca sprijin material în vederea asigurării dreptului la învățătură.

Elevii și studenții primesc, în condițiile legii, burse și alte forme de sprijin material, precum : cazare în cămine sau case de copii, masă la cantine, manuale, transport în vacanțe și la practica în producție, îngrijirea sănătății, odihnă în tabere, excursii.

Art. 9. — Învățămîntul de toate gradele se desfășoară în limba română.

În conformitate cu prevederile Constituției, pentru naționalitățile conlocuitoare învățămîntul de toate gradele se desfășoară și în limba proprie.

Ministerul Învățămîntului asigură pregătirea personalului didactic necesar învățămîntului în limbile naționalităților conlocuitoare.

La concursurile de admitere prevăzute în prezenta lege, candidații au dreptul de a susține probele în limba maternă la disciplinele pe care le-au studiat în această limbă.

Art. 10. — În unele școli, învățămîntul se poate desfășura și într-una din limbile moderne de largă circulație.

Art. 11. — În Republica Socialistă România, statul asigură locuri de muncă absolvenților învățămîntului liceal de specialitate, ai învățămîntului profesional, ai învățămîntului tehnic și ai învățămîntului superior.

Art. 12. — Învățămîntul în Republica Socialistă România se realizează unitar.

Conducerea, îndrumarea și controlul întregului învățămînt se exercită de Ministerul Învățămîntului, care realizează politica partidului și statului în domeniul învățămîntului.

Art. 13. — Ministerul Învățămîntului colaborează cu celelalte ministere sau alte organe centrale care au în subordine școli și acordă asistență de specialitate comitetelor executive ale consiliilor populare județene și Comitetului executiv al Consiliului popular al municipiului București.

În activitatea sa, Ministerul Învățămîntului se sprijină pe consilii și comisii consultative, alcătuite din cadre didactice și din cei mai buni specialiști în probleme de învățămînt.

Art. 14 — În realizarea scopurilor învățămîntului, Ministerul Învățămîntului colaborează cu Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociațiilor Studenților și Organizația Pionierilor, care contribuie, potrivit statutelor lor, la desăvîrșirea pregătirii profesionale și la educarea civică și morală a elevilor și studenților.

Art. 15. — Instituțiile de învățămînt, în activitatea pe care o desfășoară, colaborează strîns cu familia, asigurîndu-și concursul părinților în pregătirea tineretului pentru viață și muncă.

Art. 16. — Instituțiile de învățămînt colaborează cu organizațiile obștești și cu instituțiile de stat care au sarcini în domeniul educației de masă.

TITLUL II

Învățămîntul preșcolar

Art. 17. — Învățămîntul preșcolar are scopul de a contribui la educarea copiilor în vîrstă de la 3 la 6 ani, în vederea cuprinderii lor în învățămîntul general, precum și de a sprijini pe părinți în creșterea copiilor.

Art. 18. — Învățămîntul preșcolar este facultativ.

El se realizează prin grădinițe de copii.

Pentru copiii cu deficiențe senzoriale, fizice sau intelectuale se organizează grădinițe cu activități specifice.

Art. 19. — Grădinițele de copii se organizează, pe circumscripții preșcolare, de comitetele executive ale consiliilor populare județene și de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București.

Se pot organiza grădinițe de copii și pe lîngă oganizațiile de stat, precum și pe lîngă organizațiile cooperatiste și alte organizații obștești.

Art. 20. — La cererea părinților, organele de stat și celelalte organizații prevăzute în articolul precedent pot înființa, pe lîngă unele grădinițe, cămine de copii, în care se continuă munca educativă desfășurată în cadrul grădiniței și se asigură supravegherea, masa și odihna copiilor.

Pentru întreținerea copiilor în cămine, părinții plătesc o contribuție lunară.

Art. 21. — Planul de cuprindere a copiilor în grădinițe și cămine, precum și rețeaua acestor unități, se aprobă de Ministerul Învățămîntului, pe baza propunerilor comitetelor executive ale consiliilor populare care organizează grădinițe de copii. Aprobarea planului de cuprindere se face cu consultarea Comitetului de Stat al Planificării și a Ministerului Finanțelor.

Art. 22. — Activitatea de educare a copiilor în grădinițe și cămine se desfășoară pe baza programelor elaborate de Ministerul Învățămîntului.

Art. 23. — Grădinița de copii este condusă de o directoare, care organizează și controlează întreaga activitate educativă și gospodărească a unității. Directoarea, în conformitate cu normele legale, răspunde și de activitatea căminului de copii organizat pe lîngă grădiniță.

TITLUL III

Învățămîntul obligatoriu de cultură generală și învățămîntul liceal

CAPITOLUL I

Organizare

Art. 24. — Învățămîntul obligatoriu de cultură generală se realizează prin școli generale.

Învățămîntul liceal se realizează prin licee de cultură generală și prin licee de specialitate.

SECȚIUNEA 1

Învățămîntul obligatoriu de cultură generală

Art. 25. — Învățămîntul obligatoriu de cultură generală asigură însușirea de către elevi a bazelor culturii generale, contribuie la dezvoltarea lor intelectuală și fizică, la formarea lor moral-cetățenească, cultivă interesul și dragostea lor pentru muncă, le formează deprinderi practice, îi orientează și-i pregătește, potrivit aptitudinilor, pentru continuarea studiilor în unități de învățămînt de nivel superior sau pentru desfășurarea unor activități utile în diferite sectoare de muncă.

Art. 26. — Învățămîntul obligatoriu de cultură generală are durata de 10 ani. În acest învățămînt sînt cuprinși toți copiii care, pînă la începerea anului școlar, au împlinit vîrsta de 6 ani.

Pentru copiii mai puțin dezvoltați cuprinderea în învățămîntul obligatoriu de cultură generală se poate amîna cu un an.

Art. 27. — Elevii care au promovat clasa a VIII-a a școlii generale pot continua studiile la liceele de cultură generală sau la liceele de specialitate.

Elevii care promovează clasa a IX-a sau a X-a a școlii generale pot continua studiile, după caz, în anii II sau III ai liceelor, în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 28. — Învățămîntul obligatoriu de cultură generală este învățămînt de zi.

În condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului, se poate organiza învățămînt seral și învățămînt fără frecvență.

Art. 29. — Rețeaua școlilor generale se aprobă de Ministerul Învățămîntului, pe baza propunerilor comitetelor executive ale consiliilor populare care organizează aceste școli, în concordanță cu planul anual de școlarizare, întocmit cu consultarea Comitetului de Stat al Planificării și a Ministerului Finanțelor.

Art. 30. — Școlile generale se organizează, în condițiile stabilite de lege, de comitetele executive ale consiliilor populare județene și de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București. Fiecărei școli i se stabilește o circumscripție școlară.

Pentru cultivarea talentelor și dezvoltarea unor aptitudini, unele școli generale funcționează cu program special.

Pentru copiii cu deficiențe senzoriale, fizice sau intelectuale ori cu tulburări de comportament se organizează școli generale speciale, cu durată de studii și programe școlare specifice fiecărei categorii de deficiențe.

SECȚIUNEA 2

Învățămîntul liceal de cultură generală și învățămîntul liceal de specialitate

Art. 31. — Învățămîntul liceal de cultură generală asigură elevilor o cultură generală multilaterală, îi educă în spiritul înaltelor îndatoriri de cetățeni ai patriei socialiste, orientîndu-i în vederea continuării studiilor în învățămîntul superior sau a desfășurării unor activități utile, în diferite sectoare de muncă.

Art. 32. — Liceele de cultură generală pot funcționa cu învățămînt de zi, avînd durata de 4 ani, precum și cu învățămînt seral și învățămînt fără frecvență, avînd durata de 5 ani.

Art. 33. — Liceele de cultură generală se organizează pe secții cu caracter real sau umanist.

Pentru cultivarea talentelor și dezvoltarea unor aptitudini, unele licee de cultură generală sau clase ale acestora funcționează cu program special.

Art. 34 — Rețeaua liceelor de cultură generală și planul anual de școlarizare se aprobă de Ministerul Învățămîntului, pe baza propunerilor comitetelor executive ale consiliilor populare județene și ale Comitetului executiv al Consiliului popular al municipiului București. Aprobarea planului de școlarizare se face cu consultarea Comitetului de Stat al Planificării și a Ministerului Finanțelor.

Art. 35. — Liceele de cultură generală se organizează, în condițiile stabilite de lege, de comitetele executive ale consiliilor populare județene și de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București.

Pentru copiii cu deficiențe senzoriale sau fizice se pot organiza licee de cultură generală cu durata studiilor și programe școlare specifice fiecărei categorii de deficiențe.

Art. 36. — Admiterea în liceele de cultură generală se face pe bază de concurs, organizat pe secții, în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

La concursul de admitere pentru învățămîntul de zi se pot prezenta absolvenții clasei a VIII-a a școlii generale, fără să fi depășit vîrsta de 17 ani împliniți în anul calendaristic în care se înscriu la concurs.

La concursul de admitere pentru învățămîntul seral și învățămîntul fără frecvență se pot prezenta absolvenți ai clasei a VIII-a a școlii generale sau persoane care posedă studii echivalente, indiferent de vîrstă.

Art. 37. — Învățămîntul liceal de specialitate asigură elevilor, pe lîngă pregătirea de cultură generală și educația civică, o pregătire profesională necesară îndeplinirii unor activități de specialitate de nivel mediu, potrivit cu cerințele economiei și culturii socialiste.

Art. 38. — Liceele de specialitate funcționează cu învățămînt de zi. Pentru anumite specialități poate fi organizat și învățămînt seral sau fără frecvență.

Durata studiilor în liceele de specialitate este de 4 sau 5 ani, potrivit prevederilor nomenclatorului de specialități.

Art. 39. — Rețeaua și profilul liceelor de specialitate, nomenclatorul de specialități, precum și planul anual de școlarizare, se aprobă de Consiliul de Miniștri, la propunerea Ministerului Învățămîntului, făcută cu consultarea ministerelor și a celorlalte organe centrale interesate.

Art. 40. — Liceele de specialitate se organizează de ministerele, de celelalte organe centrale ale administrației de stat sau de comitetele executive ale consiliilor populare, stabilite de Consiliul de Miniștri.

Dispozițiile art. 35 alin. 2 se aplică și în organizarea liceelor de specialitate.

Art. 41. — Admiterea în liceele de specialitate se face pe bază de concurs, organizat în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

La concursul de admitere pentru învățămîntul de zi se pot prezenta absolvenții clasei a VIII-a a școlii generale, dacă nu au depășit vîrsta de 17 ani împliniți în anul calendaristic în care se înscriu la concurs.

Pentru învățămîntul seral și cel fără frecvență, se pot prezenta la concursul de admitere, indiferent de vîrstă, persoanele care au absolvit clasa a VIII-a a școlii generale sau posedă studii echivalente și lucrează în domeniul specialității în care urmează să se pregătească.

CAPITOLUL II

Procesul de învățămînt

Art. 42. — În școlile generale și în licee, activitățile instructiv-educative se realizează prin lecții, lucrări practice în laboratoare sau ateliere școlare, prin cercuri de elevi sau alte acțiuni în afara clasei și a școlii. În ultimii 2 ani de studii ai liceelor procesul de învățămînt include și programul de pregătire pentru apărarea patriei.

Pentru buna desfășurare a activităților de instruire și educare, fiecare clasă va avea un diriginte desemnat de conducerea unității școlare.

În sprijinul procesului instructiv-educativ, în cadrul școlilor generale și al liceelor funcționează biblioteci școlare.

Art. 43. — Structura anului școlar, durata lecțiilor, sesiunile de examene și vacanțele se stabilesc de Ministerul Învățămîntului.

Art. 44. — Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în conformitate cu planurile de învățămînt și programele școlare.

Pentru școlile generale și liceele de cultură generală, planurile de învățămînt și programele școlare se elaborează de Ministerul Învățămîntului. În cazul unităților școlare cu program special, elaborarea se face cu consultarea organelor centrale de stat sau obștești interesate.

Pentru liceele de specialitate planurile de învățămînt și programele școlare pentru disciplinele de cultură generală se elaborează de Ministerul Învățămîntului în colaborare cu celelalte ministere și organe centrale interesate.

Programele școlare pentru disciplinele de specialitate predate în liceele de specialitate se elaborează de ministerele și celelalte organe centrale care organizează aceste licee și se aprobă de Ministerul Învățămîntului.

Art. 45. — Ministerul Învățămîntului răspunde de elaborarea manualelor necesare învățămîntului obligatoriu de cultură generală și învățămîntului liceal.

Manualele se întocmesc pe baza programelor școlare și trebuie să corespundă nivelului științific și pedagogic contemporan.

Pentru învățămîntul în limbile naționalităților conlocuitoare se elaborează manuale în limbile acestor naționalități.

Art. 46. — În liceele de specialitate, instruirea practică se realizează, potrivit planurilor de învățămînt și programelor școlare, în ateliere școlare, pe loturi experimentale, în laboratoare și săli de demonstrații, în școli de aplicație, în întreprinderi și alte organizații socialiste.

Art. 47. — În vederea modernizării conținutului și formelor de desfășurare ale învățămîntului obligatoriu de cultură generală și ale învățămîntului liceal, Ministerul Învățămîntului poate aproba organizarea unor unități școlare experimentale ; de asemenea, poate aproba aplicarea, într-un număr limitat de școli sau licee, a unor planuri de învățămînt, programe și manuale experimentale, precum și experimentarea unor metode de predare.

Art. 48. — Verificarea pregătirii elevilor se face, pe întregul parcurs al anului școlar, în cadrul lecțiilor și al celorlalte forme de activitate, precum și prin examene, cînd este cazul.

Aprecierea cunoștințelor elevilor se face cu note de la 10 la 1.

Art. 49. — Promovarea elevilor dintr-o clasă în alta se face pe baza notelor obținute. Sînt declarați promovați elevii care obțin cel puțin media 5 la fiecare obiect de studiu și cel puțin media 6 la purtare.

Elevii pot susține examene de corigență la cel mult două obiecte de studiu.

Repetă anul de studii elevii care :

— nu obțin cel puțin media 5 la mai mult de două obiecte de studiu ;
— nu obțin cel puțin media 6 la purtare ;
— nu promovează examenele de corigență.

Art. 50. — Elevii care au promovat ultimul an de studii al școlii generale primesc certificate de absolvire.

Elevii care au promovat cel puțin 2 ani la licee pot primi, la cerere, certificate de absolvire a școlii generale.

Art. 51. — Elevii care au promovat ultimul an de studii al liceelor pot susține examenul de bacalaureat.

Examenul de bacalaureat constituie verificarea nivelului de pregătire a absolvenților, a culturii lor generale și de specialitate și a capacității de a sintetiza cunoștințele obținute în liceu. El se susține în fața unei comisii prezidate, de regulă, de un profesor sau conferențiar universitar și constă din probe scrise și orale, obligatorii și la alegere.

Sînt declarați reușiți candidații care obțin cel puțin media 5 la fiecare obiect de examen.

Probele la examenul de bacalaureat, modul de desfășurare a acestuia, precum și numărul și compunerea comisiilor, se stabilesc de Ministerul Învățămîntului.

Candidații care promovează examenul primesc diploma de bacalaureat, iar cei care nu îl promovează sau care nu se prezintă la examen primesc, la cerere, certificat de absolvire a liceului.

Diploma de bacalaureat eliberată de liceele de specialitate cuprinde și mențiunea specialității pe care titularul a studiat-o.

Absolvenții cu examen de bacalaureat ai învățămîntului liceal pot continua studiile în învățămîntul superior.

CAPITOLUL III

Elevii

SECȚIUNEA 1

Drepturi și îndatoriri

Art. 52. — În învățămîntul obligatoriu de cultură generală, înscrierea elevilor în clasele I—X se face din oficiu, de școala generală în circumscripția căreia elevii își au domiciliul.

Elevii de altă naționalitate decît cea română pot opta pentru înscrierea la școala generală cu predarea în limba română din circumscripția școlară în care domiciliază sau la o școală cu predarea în limba naționalității lor.

Părinții și ceilalți ocrotitori legali sînt obligați să asigure participarea copiilor la lecții și la celelalte activități obligatorii organizate de școală. Încălcarea acestei obligații constituie contravenție și se sancționează potrivit legii.

Art. 53. — La învățămîntul de zi, în școlile generale sînt înscriși elevii care n-au depășit vîrsta corespunzătoare clasei cu mai mult de 3 ani.

Elevii care au depășit vîrsta prevăzută la alineatul precedent sînt obligați să continue studiile pînă la absolvirea învățămîntului obligatoriu de cultură generală prin învățămîntul seral sau fără frecvență.

Elevii care din diferite motive nu au promovat primele 4 clase ale școlii generale pînă la împlinirea vîrstei de 13 ani vor susține un examen integral de promovare a claselor I—IV, potrivit normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 54. — Înscrierea elevilor în anul I al liceelor se face la cerere, pe baza rezultatelor obținute la concursul de admitere, iar în ceilalți ani, în urma promovării anului de studii precedent, în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 55. — Elevii înscriși la învățămîntul de zi sau la cel seral de la licee pot repeta anul de studii o singură dată, iar cei care urmează învățămîntul fără frecvență, de cel mult două ori.

Dispozițiile alineatului precedent nu se aplică în cazul repetării anului de studii din motive medicale.

Art. 56. — Elevii pot obține transferarea, pentru motive temeinice, de la o școală generală la alta sau de la un liceu la altul, cu acordul celor două unități școlare, în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 57. — Pentru dezvoltarea unor înclinații și aptitudini ale elevilor se pot organiza cercuri tehnice, cenacluri literare, ansambluri artistice, concursuri, campionate și alte forme de activități cultural-artistice, tehnice și sportive.

Pentru dezvoltarea sportului de performanță în rîndurile elevilor se pot organiza cluburi sportive.

Art. 58. — Pentru asigurarea pregătirii lor, elevii sînt obligați să participe cu regularitate la lecții și la celelalte acțiuni organizate de școală, să-și însușească cunoștințele și să-și formeze deprinderile prevăzute de programele școlare.

Elevii sînt obligați să respecte, în școală și în afară de școală, normele de disciplină stabilite.

Art. 59. — Pentru succese deosebite obținute la învățătură, pentru purtare exemplară și pentru modul de participare la activitățile organizate în școală și în afară de școală, elevii sînt evidențiați, putînd primi premii și recompense.

Pentru nerespectarea îndatoririlor ce le revin, elevii pot fi sancționați.

Normele de evidențiere și de sancționare a elevilor se stabilesc de Ministerul Învățămîntului.

Art. 60. — În aplicarea prevederilor art. 11 din prezenta lege, absolvenții învățămîntului de zi al liceelor de specialitate care nu continuă studiile în învățămîntul superior de zi sînt repartizați în producție, potrivit profilului lor de pregătire.

După efectuarea unui stagiu în producție, stabilit potrivit legii, absolvenții liceelor de specialitate pot ocupa și funcții de maiștri.

SECȚIUNEA 2

Burse și alte forme de sprijin material

Art. 61. — Pentru asigurarea școlarizării în învățămîntul obligatoriu de cultură generală și pentru sprijinirea elevilor din învățămîntul liceal se pot acorda burse în funcție de situația la învățătură și purtare, precum și de veniturile părinților.

Art. 62. — Pe lîngă școlile generale și licee pot funcționa cămine de elevi și cantine școlare, pentru elevii care, în condițiile legii, au nevoie de un asemenea sprijin material.

Art. 63. — Elevii din învățămîntul obligatoriu de cultură generală, precum și elevii din învățămîntul liceal primesc gratuit manuale școlare.

Art. 64. — Elevii se bucură de asistență medicală asigurată de către Ministerul Sănătății, prin personalul medico-sanitar școlar și prin rețeaua unităților medico-sanitare.

Art. 65. — Elevii beneficiază de sprijinul acordat potrivit legii pentru odihnă în tabere și participare la excursiile și activitățile sportive organizate de școală.

Art. 66. — Elevii întreținuți de stat în casele de copii sau toți aceia care sînt în evidența acestor case, precum și elevii întreținuți în școlile pentru copii cu deficiențe senzoriale, fizice sau intelectuale, beneficiază și de transportul gratuit în vacanțe.

CAPITOLUL IV

Conducerea și administrarea școlilor generale și a liceelor

Art. 67. — Fiecare unitate școlară este condusă de un director. Acesta este ajutat în îndeplinirea atribuțiilor sale de consiliul profesoral și, cînd este cazul, de unu sau mai mulți directori adjuncți.

Directorul are următoarele atribuții principale :

— organizează, conduce și controlează activitatea instructiv-educativă și gospodărească a școlii ;
— eliberează actele de studii ;
— numește și eliberează din funcție personalul didactic ajutător și administrativ-gospodăresc din nomenclatura sa ;
— reprezintă școala în relațiile cu orice persoane sau organizații.

Directorul școlii generale are și atribuția de a asigura realizarea învățămîntului obligatoriu de cultură generală în circumscripția școlară stabilită pentru școala pe care o conduce.

Directorul poate delega unele dintre atribuțiile sale directorilor adjuncți.

Art. 68. — În cadrul școlii funcționează, sub președinția directorului, un consiliu profesoral format din personalul didactic de conducere și de predare, iar cînd este cazul, și din personalul de instruire practică.

Consiliul profesoral ia hotărîri, prin vot deschis, cu majoritate de cel puțin jumătate plus unul din numărul membrilor săi.

Consiliul profesoral are următoarele atribuții principale :

— dezbate principalele probleme ale activității instructiv-educative din școală și stabilește măsuri pentru perfecționarea acestei activități ;
— aprobă programul acțiunilor educative, întocmit în colaborare cu organizațiile de tineret ;
— contribuie la generalizarea experienței pozitive din activitatea personalului didactic și la îmbunătățirea metodelor de predare ;
— analizează periodic îndeplinirea planurilor de muncă și rezultatele activității desfășurate de școală.

În cadrul școlilor se pot organiza comisii metodice pe specialități și o comisie a diriginților cu scopul de a contribui la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Art. 69. — Pentru desfășurarea activității administrativ-gospodărești, școlile sînt încadrate cu personalul necesar, potrivit normelor legale.

Art. 70. — Pe lîngă școli funcționează comitete de părinți, ca formă principală de colaborare a școlii cu familia.

Activitatea comitetelor de părinți se desfășoară potrivit normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului.

TITLUL IV

Învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic

CAPITOLUL I

Organizare

Art. 71. — Învățămîntul profesional se realizează prin școli profesionale și ucenicie la locul de muncă.

Învățămîntul tehnic se realizează prin școli de maiștri și școli de specializare postliceală.

Învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic se realizează, de asemenea, prin cursuri de calificare și cursuri de perfecționare a muncitorilor și a personalului mediu de specialitate.

SECȚIUNEA 1

Învățămîntul profesional

§ 1. Școala profesională

Art. 72. — Școala profesională pregătește muncitori calificați pentru meseriile necesare economiei naționale sau desfășurării unor activități social-culturale.

Art. 73. — Durata studiilor în școlile profesionale este de 1—2 ani și se stabilește prin nomenclator pentru fiecare meserie, în funcție de complexitatea acesteia.

Pentru unele activități specifice organizațiilor cooperatiste, durata studiilor poate fi mai mare de 2 ani.

Școlile profesionale pot funcționa cu învățămînt de zi și învățămînt seral.

Pentru calificarea persoanelor cu deficiențe senzoriale, fizice sau intelectuale se pot organiza școli profesionale cu durata de studii și programe școlare specifice fiecărei categorii de deficiențe.

Art. 74. — Nomenclatorul de meserii, rețeaua școlilor profesionale și profilul acestora se aprobă de Ministerul Învățămîntului, la propunerea organelor centrale ale administrației

(Continuare în pag. a 3-a)

(Urmare din pag. a 2-a)

de stat, a comitetelor executive ale consiliilor populare județene și a Comitetului executiv al Consiliului popular al municipiului București ori a organelor centrale ale organizațiilor cooperatiste. Aprobarea nomenclatorului se face cu consultarea Comitetului de Stat al Planificării, a Ministerului Muncii și a Comitetului de Stat pentru Probleme de Organizare și Salarizare.

Planul anual de școlarizare se stabilește de organele centrale ale administrației de stat, de comitetele executive ale consiliilor populare județene și de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București sau de organele centrale ale organizațiilor cooperatiste, în colaborare cu Ministerul Muncii, cu consultarea Comitetului de Stat al Planificării și a Ministerului Finanțelor și cu acordul Ministerului Învățământului.

Art. 75. — Școlile profesionale se organizează, pe lîngă întreprinderi și alte organizații socialiste, de ministere, alte organe centrale ale administrației de stat, de comitetele executive ale consiliilor populare județene și de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București ori de organele centrale ale organizațiilor cooperatiste.

Art. 76. — Admiterea în școlile profesionale se face pe bază de concurs, organizat în condițiile stabilite de Ministerul Învățământului.

La concursul de admitere pentru învățământul de zi se pot prezenta absolvenții școlii generale, fără să fi depășit vîrsta de 18 ani împliniți în anul calendaristic în care se înscriu la concurs. Pentru unele meserii Ministerul Învățământului poate stabili, la propunerea organelor interesate, alte condiții de vîrstă.

Pentru învățământul seral se pot prezenta la concursul de admitere, indiferent de vîrstă, persoanele care au absolvit școala generală sau posedă studii echivalente și lucrează în meseria în care urmează să se califice.

§ 2. Ucenicia la locul de muncă

Art. 77. — Ucenicia la locul de muncă este una din formele prin care se realizează pregătirea de muncitori calificați.

Prin această formă de învățământ, pregătirea practică a tinerilor se realizează în procesul activității zilnice, în unități de producție sau de deservire a populației, iar pregătirea teoretică se asigură prin învățământ profesional seral sau prin învățământ de zi organizat în perioada de 2—3 luni pe an, timp în care ucenicii părăsesc producția.

Art. 78. — Durata studiilor, nomenclatorul meseriilor și planul anual de școlarizare pentru ucenicia la locul de muncă se stabilesc în condițiile art. 73. alin. 1 și art. 74.

Art. 79. — Admiterea tinerilor ca ucenici se face prin concurs, cu respectarea condițiilor stabilite de Ministerul Învățământului pentru școlile profesionale. Cei care reușesc la concurs încheie, cu încuviințarea părinților sau a celorlalți ocrotitori legali, contracte de ucenicie cu unitățile în care efectuează pregătirea practică.

SECȚIUNEA 2

Învățământul tehnic

§ 1. Școala de maiștri

Art. 80. — Școala de maiștri pregătește personal tehnic necesar în organizarea și desfășurarea procesului de producție.

Școala de maiștri funcționează cu învățământ seral; ea poate funcționa și cu învățământ de zi.

Art. 81. — Durata studiilor în școlile de maiștri este de 2 ani pentru învățământul seral și de 1 an pentru învățământul de zi.

Art. 82. — Stabilirea nomenclatorului de specialități, a rețelei și profilului școlilor de maiștri, a planului anual de școlarizare, precum și organizarea acestor școli, se fac potrivit prevederilor art. 74 și art. 75.

Art. 83. — Admiterea în școlile de maiștri se face pe bază de concurs, organizat în condițiile stabilete de Ministerul Învățământului.

La concursul de admitere se pot prezenta muncitori calificați, încadrați în una din ultimele două categorii de calificare, care sînt absolvenți ai școlilor profesionale, ai altor școli echivalente ori ai liceelor de cultură generală, au satisfăcut serviciul militar și sînt recomandați de organizațiile socialiste în care lucrează.

Pentru unele specialități stabilite prin nomenclator se pot prezenta la concurs și muncitori calificați, absolvenți ai școlii generale, cu respectarea celorlalte condiții prevăzute în alineatul precedent. În acest caz, durata studiilor este de 2 ani și la învățământul de zi.

§ 2. Școala de specializare postliceală

Art. 34. — Școala de specializare postliceală realizează pregătirea profesională a absolvenților liceelor de cultură generală, în vederea exercitării unor activități de nivel mediu, tehnice sau social-culturale.

Art. 85. — Durata studiilor în școlile de specializare postliceală este de 1—2 ani și se stabilește, pentru fiecare specialitate, prin nomenclator. Prin hotărîre a Consiliului de Miniștri se va putea stabili, pentru unele specialități, o durată a studiilor pînă la 3 ani.

Școlile de specializare postliceală pot funcționa cu învățământ de zi și învățământ seral. Pentru unele specialități poate fi organizat și învățământ fără frecvență.

Art. 86. — Stabilirea nomenclatorului de specialități, a rețelei și profilului școlilor de specializare postliceală, precum și a planului de școlarizare, se face potrivit prevederilor art. 74.

Art. 87. — Școlile de specializare postliceală se organizează de ministere, alte organe centrale ale administrației de stat, comitetele executive ale consiliilor populare județene și Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București ori de organele centrale ale organizațiilor cooperatiste.

Art. 88. — La concursul de admitere se pot prezenta absolvenți ai liceului de cultură generală care au promovat examenul de bacalaureat sau absolvenți cu diplomă ai altor școli echivalente.

Pentru învățământul seral și cel fără frecvență se pot prezenta la concursul de admitere persoanele care îndeplinesc condițiile de studii prevăzute în alineatul precedent și lucrează în domeniul specialității în care urmează să se pregătească.

Ministerul Învățământului poate stabili unele specialități pentru care se pot prezenta la concurs absolvenți ai liceului de cultură generală fără examen de bacalaureat.

CAPITOLUL II

Procesul de învățămînt

Art. 89. — Procesul de învățămînt în unitățile școlare din învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic se desfășoară în conformitate cu dispozițiile art. 42, 43 și 46—49 inclusiv, care se aplică în mod corespunzător, cu completările din prezentul capitol.

Art. 90. — Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza planurilor de învățămînt, a programelor școlare și a manualelor școlare.

Planurile de învățămînt și programele școlare pentru disciplinele de cultură generală se elaborează de Ministerul Învățămîntului. Programele școlare pentru disciplinele de specialitate se elaborează de ministerele și celelalte organe centrale interesate și se aprobă de Ministerul Învățămîntului.

Elaborarea manualelor școlare este asigurată de Ministerul Învățămîntului împreună cu celelalte ministere și organe centrale care organizează unități școlare.

Art. 91. — Elevii școlilor profesionale, școlilor de maiștri și ai școlilor de specializare postliceală, precum și ucenicii, după promovarea ultimului an de studii, susțin examenul de absolvire pe baza căruia primesc diploma de absolvire a școlii.

În aplicarea dispozițiilor alineatului precedent, ucenicii primesc diploma de absolvire a școlii profesionale.

Cei ce nu promovează examenul prevăzut la alineatul 1 din prezentul articol primesc certificat de absolvire a școlii.

Pentru desăvîrșirea pregătirii practice, absolvenții școlilor profesionale vor lucra în producție, ca muncitori practicanți, o perioadă de 3—12 luni.

Drepturile conferite de diploma sau certificatul de absolvire sînt cele stabilite prin normele legale.

CAPITOLUL III

Elevii

SECȚIUNEA 1

Drepturi și îndatoriri

Art. 92. — Înscrierea elevilor în anul I al unităților școlare din învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic se face la cerere, pe baza rezultatelor obținute la concursul de admitere, iar în ceilalți ani, în urma promovării anului precedent, în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Odată cu înscrierea în anul I la învățămîntul de zi, elevii încheie contracte cu organizații socialiste, prin care își iau obligația de a lucra, la acele organizații, o perioadă de 2—3 ani după absolvirea școlii și obținerea calificării. În cazul elevilor în vîrstă mai mică de 18 ani, contractele se încheie cu încuviințarea părinților sau a celorlalți ocrotitori legali. Clauzele contractului se vor stabili prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Art. 93. — Elevii înscriși la învățămîntul de zi sau la cel seral pot repeta același an de studii o singură dată, iar cei înscriși la învățămîntul fără frecvență, de cel mult două ori.

La școlile de maiștri se poate repeta anul de studii numai în cazuri bine motivate și cu acordul organizației socialiste care a făcut recomandarea.

Dispozițiile alineatelor precedente ale acestui articol nu se aplică în cazul repetării anului de studii din motive medicale.

Art. 94. — Elevii pot obține transferarea, pentru motive temeinice, de la o unitate școlară la alta, cu acordul celor două unități, numai în aceeași specialitate sau meserie.

Transferarea de la un tip de școală la altul, de la o meserie sau specialitate la alta, precum și de la o formă de învățămînt la alta — învățămînt de zi, seral sau fără frecvență — se face în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 95. — Dispozițiile art. 57—59 inclusiv se aplică în mod corespunzător și elevilor din unitățile școlare ale învățămîntului profesional și ale învățămîntului tehnic.

Art. 96. Absolvenții de la învățămîntul de zi al școlilor profesionale, al școlilor de maiștri și al școlilor de specializare postliceală sînt repartizați în producție, potrivit specialității lor.

Art. 97. — Absolvenții școlilor profesionale pot fi primiți la licee după promovarea examenelor de diferență stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 98. — Absolvenții școlilor de maiștri care nu au absolvit liceul se pot prezenta la examenul de bacalaureat organizat la licee, după ce își completează studiile în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 99. — Absolvenții școlilor de specializare postliceală care posedă diploma de bacalaureat pot fi înscriși în învățămîntul superior, în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

SECȚIUNEA 2

Burse și alte forme de sprijin material

Art. 100. — Elevii din școlile profesionale, școlile de maiștri și școlile de specializare postliceală beneficiază de burse și celelalte forme de sprijin material, în condițiile stabilite de lege pentru fiecare tip de școală.

Tinerii angajați ca ucenici primesc sprijinul material reglementat pentru forma de pregătire prin ucenicie la locul de muncă.

CAPITOLUL IV

Conducerea și administrarea unităților școlare din învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic

Art. 101. — Pentru conducerea și administrarea unităților școlare din învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic se aplică, în mod corespunzător, dispozițiile art. 67 și art. 69.

Școlile profesionale, școlile de maiștri și școlile de specializare postliceală pot fi constituite în grupuri școlare, avînd o singură conducere.

Art. 102. — În cadrul unităților școlare din învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic funcționează, sub președenția directorului, consiliii profesorale, ale căror atribuții sînt cele stabilite la art. 68 alin. 3.

Consiliile profesorale sînt formate din personalul didactic de conducere, de predare și de instruire practică.

În unele unități școlare se pot organiza și comisiile prevăzute la art. 68 alin. 4.

Art. 103. — Comitetele de părinți, prevăzute la art. 70, funcționează și pe lîngă școlile profesionale.

CAPITOLUL V

Cursuri pentru calificarea și perfecționarea muncitorilor și a personalului mediu de specialitate

Art. 104. — Pentru calificarea la locul de muncă a muncitorilor și a personalului mediu de specialitate, întreprinderile și celelalte organizații socialiste de stat pot organiza și cursuri de calificare.

Pentru a da muncitorilor calificați și personalului mediu de specialitate, potrivit cerințelor locurilor de muncă unde activează, cunoștințele teoretice și practice privind noi utilaje perfecționate și tehnologii de fabricație introduse în producție sau pentru a le adînci cunoștințele într-un domeniu restrîns al meseriei sau specialității lor, întreprinderile și celelalte organizații socialiste de stat pot organiza, la locul de muncă, cursuri de perfecționare.

Art. 105. — Organizarea cursurilor de calificare și a celor de perfecționare, în întreprinderi și celelalte organizații socialiste de stat, se aprobă de organele centrale ale administrației de stat sau de comitetele executive ale consiliilor populare județene ori de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București cărora le sînt subordonate aceste organizații, potrivit planului de școlarizare și în limita fondurilor alocate prin planul de stat.

Cursuri de calificare și cursuri de perfecționare pot fi organizate și în centre înființate de organele centrale ale administrației de stat sau de comitetele executive ale consiliilor populare județene ori de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București, pentru pregătirea personalului necesar mai multor organizații socialiste din subordinea acestor organe.

Art. 106. — Cursurile de calificare se desfășoară, în funcție de complexitatea meseriei, în unu sau două cicluri (grade).

Durata cursurilor de calificare pentru un ciclu este de 3—12 luni, în funcție de volumul cunoștințelor care trebuie predate și se stabilește pentru fiecare meserie sau specialitate prin nomenclator.

Art. 107. — Nomenclatorul de meserii și ciclurile în care se pregătesc muncitorii calificați, nomenclatorul de specialități în care se pregătește personalul mediu de specialitate prin cursuri de calificare, precum și planul anual de școlarizare, se stabilesc în condițiile prevăzute la art. 74.

Art. 108. — Durata cursurilor de perfecționare se stabilește prin planurile de învățămînt, între o lună și șase luni, în funcție de volumul cunoștințelor care trebuie predate.

Art. 109. — Cursurile de calificare și cele de perfecționare funcționează fără scoatere de la locul de muncă a celor care le frecventează. Se pot organiza și cursuri cu scoatere de la locul de muncă, în condiții stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Art. 110. — Condițiile de admitere la cursurile de calificare și la cursurile de perfecționare se stabilesc de organele prevăzute la art. 105 alin. 1, în funcție de cerințele și complexitatea fiecărei meserii sau specialități. Stabilirea condițiilor de admitere la cursurile de calificare se face cu acordul Ministerului Învățămîntului și al Ministerului Muncii.

Art. 111. — Cursurile de calificare și cele de perfecționare se desfășoară potrivit planurilor de învățămînt și programelor de curs elaborate, pe baza normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului, de organele prevăzute la art. 105 alin. 1.

Art. 112. — Cursurile de calificare și cele de perfecționare se încheie printr-un examen teoretic și practic, pentru promovarea căruia candidații trebuie să obțină cel puțin media 5. Cei care promovează acest examen primesc certificat de absolvire.

Art. 113. — Posesorii certificatului de absolvire a ciclului II al cursurilor de calificare, care au absolvit și școala generală sau posedă studii echivalente, se pot prezenta la examenul de absolvire a școlii profesionale și, în caz de promovare, primesc diploma de absolvire a școlii profesionale.

Art. 114. — Persoanele care frecventează cursurile de calificare sau de perfecționare se bucură de sprijin material, în condițiile stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Art. 115. — Cheltuielile privind organizarea și funcționarea cursurilor de calificare și a cursurilor de perfecționare se suportă, după caz, din fondurile de producție sau din fondurile de circulație ale organizațiilor socialiste pentru care se pregătesc cadrele.

Fac excepție cheltuielile pentru pregătirea personalului necesar instituțiilor bugetare, care se suportă din buget și cele pentru pregătirea personalului necesar organizațiilor socialiste noi sau obiectivelor noi, ce urmează să-și înceapă activitatea, care se suportă, dacă legea nu prevede altfel, din fondul de investiții.

Art. 116. — Organizațiile cooperatiste pot înființa cursuri de calificare și cursuri de perfecționare pentru pregătirea muncitorilor și personalului tehnic-administrativ de care au nevoie, aplicîndu-se în mod corespunzător prevederile cuprinse în acest capitol.

Finanțarea cursurilor precum și stabilirea și acordarea sprijinului material pentru cursanți sînt în sarcina acestor organizații.

Art. 117. — Pentru anumite meserii ce nu figurează în nomenclatorul de meserii al școlilor profesionale, pot fi pregătiți prin cursuri de calificare și ucenici, cu aplicarea în mod corespunzător a dispozițiilor din prezentul capitol.

TITLUL V

Învățămîntul superior

CAPITOLUL I

Organizare

Art. 118. — Învățămîntul superior formează specialiști de înaltă calificare necesari în diferite domenii ale vieții sociale și contribuie la progresul științei, tehnicii și culturii.

Învățămîntul superior se realizează prin instituțiile de învățămînt superior.

SECȚIUNEA 1

Organizarea instituțiilor de învățămînt superior

Art. 119. — Instituțiile de învățămînt superior sînt : universități, institute, academii, conservatoare.

Art. 120. — Instituțiile de învățămînt superior se înființează prin lege. Ele au personalitate juridică.

Art. 121. —Instituțiile de învățămînt superior sînt organizate pe facultăți. Facultățile pot fi organizate pe secții, potrivit nomenclatorului de specialități.

Facultățile se înființează prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

În subordonarea unor instituții de învățămînt superior funcționează institute organizate pe facultăți și secții.

Art. 122. — Pentru formarea cadrelor intermediare între ingineri și tehnicieni sau maiștri se organizează, în cadrul institutelor tehnice sau politehnice, secții de subingineri sau de conductori arhitecți. Pregătirea subinginerilor și a conductorilor arhitecți se va putea face și în cadrul unor institute de subingineri sau de conductori arhitecți, subordonate institutelor tehnice sau politehnice.

Art. 123. — Pentru pregătirea profesorilor din învățămîntul obligatoriu de cultură generală se organizează institute pedagogice, ca instituții de învățămînt superior în înțelesul art. 119 și art. 120 din prezenta lege sau ca institute subordonate universităților. În același scop se pot organiza și facultăți sau secții în cadrul universităților.

Art. 124. — Activitatea instructivă, educativă și de cercetare științifică din facultăți este organizată pe catedre.

Art. 125. — Durata studiilor în instituțiile de învățămînt superior este de la 3 la 6 ani. La unele facultăți și secții care pregătesc profesori pentru învățămîntul obligatoriu de cultură generală durata de studii poate fi de 2—3 ani.

La secțiile și institutele de subingineri și de conductori arhitecți durata studiilor este de 2—3 ani.

Durata studiilor se stabilește, în limitele prevăzute în alineatele precedente, prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, în funcție de specialitate și de scopul pregătirii.

Art. 126. — Studiile din instituțiile de învățămînt superior se realizează prin învățămînt de zi.

La unele facultăți, pentru specialitățile stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, se poate organiza și învățămînt seral sau învățămînt fără frecvență cu o durată de studii mai mare cu un an față de cea stabilită pentru învățămîntul de zi.

Art. 127. — Nomenclatorul de specialități și planul anual de școlarizare se elaborează de Ministerul Învățămîntului, la propunerea ministerelor și a celorlalte organe centrale interesate, cu consultarea Comitetului de Stat al Planificării și se aprobă prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Art. 128. — Instituția de învățămînt superior este condusă de un consiliu profesoral.

La unele instituții de învățămînt superior, stabilite de Ministerul Învățămîntului, consiliul profesoral are denumirea de senat.

Art. 129. — Consiliul profesoral este format din rector, ca președinte, prorectori, decanii facultăților, 2—4 reprezentanți ai fiecărei facultăți, aleși de către consiliile profesorale ale acestora dintre șefii de catedră sau alți profesori ori conferențiari pe termen de 4 ani și reprezentantul organizației Partidului Comunist Român, ca membri. Din consiliul profesoral mai fac parte 1—3 profesori consultanți desemnați de însuși acest consiliu.

La ședințele consiliului profesoral participă cîte un reprezentant al organizației sindicale a personalului didactic, al organizației Uniunii Tineretului Comunist și al Asociației studenților.

Numărul reprezentanților fiecărei facultăți se fixează de rector, pe baza normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Consiliul profesoral alege din rîndul membrilor săi un secretar științific.

Consiliul profesoral este convocat de rector, lunar, în ședințe ordinare și, ori de cîte ori este nevoie, în ședințe extraordinare.

Art. 130. — Consiliul profesoral ia hotărîri, prin vot deschis, cu majoritate de cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor săi, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 131. — Consiliul profesoral are următoarele atribuții principale :

— hotărăște asupra desfășurării procesului instructiv-educativ și științific, pe baza normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului ;

— avizează modificările aduse planurilor de învățămînt de consiliile profesorale ale facultăților ;

— aprobă planul cultural-educativ centralizat al instituției de învățămînt superior ;

— propune Ministerului Învățămîntului planurile de cercetare științifică, urmărește realizarea acestora și rezultatele activității științifice, repartizează mijloacele materiale afectate în acest scop ;

— elaborează planul de editare a cursurilor și manualelor și îl propune Ministerului Învățămîntului ;

— propune Ministerului Învățămîntului, cu consultarea consiliilor profesorale ale facultăților, structura catedrelor ; deleagă, la propunerea consiliilor profesorale ale facultăților și cu acordul Ministerului Învățămîntului, șefii de catedră ;

— numește profesorii sau conferențiarii care vor face parte, ca membri, din consiliile profesorale ale facultăților ;

— hotărăște, pe baza avizului consiliului profesoral al facultății, asupra rezultatului concursurilor pentru ocuparea posturilor de profesori și de conferențiari ;

— confirmă hotărîrile consiliilor profesorale ale facultăților asupra rezultatului concursurilor pentru ocuparea posturilor de asistenți ;

— hotărăște asupra eliberării din funcție a asistenților și a asistenților stagiari ;

— rezolvă contestațiile privind exmatricularea studenților și plîngerile cu privire la refuzul reînmatriculării ;

— aprobă, potrivit legii, propunerile privind acordarea gradațiilor de merit ;

— hotărăște, în condițiile legii, asupra conferirii titlului de doctor honoris causa.

Art. 132. — Între ședințele consiliului profesoral, conducerea este asigurată de un birou alcătuit din rector, prorectori și secretarul științific.

Art. 133. — Rectorul asigură conducerea operativă, rezolvînd problemele legate de activitatea curentă instructiv-educativă, științifică și gospodărească a instituției de învățămînt superior.

Rectorul reprezintă instituția de învățămînt superior în relațiile cu orice persoane sau organizații.

De asemenea, rectorul :

— asigură aducerea la îndeplinire a hotărîrilor consiliului profesoral și prezintă acestuia dări de seamă asupra desfășurării activității instituției de învățămînt superior ;

— verifică regularitatea procedurii de avansare sau de concurs pentru ocuparea posturilor de șefi de lucrări (lectori) ;

— numește și eliberează din funcție, pe baza hotărîrii consiliului profesoral, asistenții și asistenții stagiari ;

— numește și eliberează din funcție personalul tehnico-administrativ și gospodăresc ;

— dispune înmatricularea, exmatricularea și reînmatricularea studenților ;

— eliberează actele de studii ;

— organizează, cu sprijinul organizațiilor de tineret, îndrumarea și controlul căminelor și cantinelor studențești ;

— confirmă hotărîrile comisiilor de doctorat ;

— conferă, în condițiile legii, titlurile științifice ;

— îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

Art. 134. — În îndeplinirea atribuțiilor sale rectorul este ajutat de unul sau mai mulți prorectori. Numărul prorectorilor se stabilește de Ministerul Învățămîntului, în funcție de volumul și complexitatea activității instituției.

Rectorul poate delega unele din atribuțiile sale prorectorilor. În cazul institutelor subordonate prevăzute la art. 121, unul din prorectori este delegat cu conducerea operativă a activității acestor institute.

Art. 135. — Rectorul este ordonator de credite. Cu autorizarea ministrului învățămîntului el poate delega atribuțiile rezultînd din această calitate unuia din prorectori.

Art. 136. — Rectorul este numit de ministrul învățămîntului pe termen de 4 ani, din rîndul a 3 membri ai consiliului profesoral, propuși de acesta prin vot uninominal.

Pentru motive temeinice, rectorul poate fi eliberat din funcție de ministrul învățămîntului înainte de expirarea termenului de 4 ani.

Art. 137. — Prorectorii sînt numiți de ministrul învățămîntului pe termen de 4 ani, dintre profesorii și conferențiarii instituției, la propunerea rectorului, făcută cu consultarea consiliului profesoral.

Pentru motive temeinice, prorectorii pot fi eliberați din funcție de ministrul învățămîntului înainte de expirarea termenului de 4 ani.

Art. 138. — Pentru desfășurarea activităților didactice, educative, științifice și administrativ-gospodărești, instituțiile de învățămînt superior sînt încadrate și cu personal tehnico-administrativ și gospodăresc, potrivit normelor legale.

SECȚIUNEA 2

Organizarea facultăților

Art. 139. — Fiecare facultate este condusă de un consiliu profesoral.

Art. 140. — Consiliul profesoral al facultății este format din decan, ca președinte, prodecani, șefii de catedră, din alți profesori sau conferențiari numiți de consiliul profesoral al instituției de învățămînt superior la propunerea decanului, și reprezentantul organizației Partidului Comunist Român, ca membri. Din consiliul profesoral mai fac parte 1—2 profesori consultanți, desemnați de însuși acest consiliu.

La ședințele consiliului profesoral participă cîte un reprezentant al organizației sindicale a personalului didactic, al organizației Uniunii Tineretului Comunist și al Asociației studenților.

Consiliul profesoral alege din rîndul membrilor săi un secretar științific.

Consiliul profesoral este convocat de decan, lunar, în ședințe ordinare și, ori de cîte ori este nevoie, în ședințe extraordinare.

Art. 141. — Consiliul profesoral la hotărîri, prin vot deschis, cu majoritate de cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor săi, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 142. — Consiliul profesoral al facultății are următoarele atribuții principale :

— hotărăște cu privire la desfășurarea procesului instructiv-educativ și științific în cadrul facultății și face propuneri cu privire la planul de cercetare științifică, pe baza normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului ;

— aduce modificări planurilor de învățămînt, în condițiile prevăzute de art. 155 ;

— aprobă, potrivit normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului, programele de curs ;

— avizează asupra rezultatului concursurilor pentru ocuparea posturilor de profesori și conferențiari ;

— hotărăște asupra avansării în posturi de șefi de lucrări (lectori), precum și asupra rezultatului concursurilor pentru ocuparea posturilor de șefi de lucrări (lectori) și asistenți ;

— aprobă hotărîrile comisiilor instituite pentru acordarea titlului de doctor-docent în științe.

Art. 143. — Între ședințele consiliului profesoral, conducerea este asigurată de un birou alcătuit din decan, prodecani și secretarul științific.

Art. 144. — Decanul asigură conducerea operativă, rezolvînd problemele legate de activitatea curentă instructiv-educativă și științifică a facultății.

Decanul reprezintă facultatea în relațiile cu orice persoane sau organizații.

De asemenea, decanul :

— asigură aducerea la îndeplinire a hotărîrilor consiliului profesoral ;

—aplică, cu excepția exmatriculării, sancțiuni disciplinare studenților.

Art. 145. — În îndeplinirea atribuțiilor sale decanul poate fi ajutat de unu sau mai mulți prodecani. Necesitatea numirii unor prodecani, precum și numărul lor se stabilesc de Ministerul Învățămîntului, în funcție de volumul și complexitatea activității facultății.

Decanul poate delega unele din atribuțiile sale prodecanilor sau oricăruia dintre membrii consiliului profesoral.

Art. 146. — Decanul este numit de ministrul învățămîntului, pe termen de 4 ani, din rîndul a 3 membri ai consiliului profesoral al facultății, propuși de către acesta prin vot uninominal. Propunerea consiliului profesoral al facultății va fi avizată de rector.

Pentru motive temeinice, decanul poate fi eliberat din funcție de ministrul învățămîntului înaintea expirării termenului de 4 ani.

Art. 147. — Prodecanii sînt numiți de rector, pe termen de 4 ani, la propunerea decanului, făcută cu consultarea consiliului profesoral al facultății.

Pentru motive temeinice, prodecanii pot fi eliberați din funcție, de rector, cu aceeași procedură, înainte de expirarea termenului de 4 ani.

SECȚIUNEA 3

Organizarea catedrelor

Art. 148. — Catedrele sînt formate din personalul didactic care îndeplinește activitatea instructiv-educativă și științifică din cadrul unei discipline sau mai multor discipline înrudite.

Art. 149. — Catedra este condusă de un șef de catedră delegat, cu acordul Ministerului Învățămîntului, de consiliul profesoral al instituției de învățămînt superior, la propunerea consiliului profesoral al facultății, dintre membrii catedrei.

Art. 150. — Șeful de catedră organizează activitatea catedrei și răspunde de realizarea de către personalul acesteia, a procesului de învățămînt la disciplina sau disciplinele care fac parte din catedră, precum și de îndeplinirea sarcinilor catedrei privind activitatea metodico-educativă și de cercetare științifică.

SECȚIUNEA 4

Admiterea în învățămîntul superior

Art. 151. — Admiterea în învățămîntul superior se face pe bază de concurs.

Se pot prezenta la concursul de admitere persoanele care posedă diploma de bacalaureat sau o diplomă echivalentă.

La concursul de admitere pentru învățămîntul seral se pot prezenta numai persoanele care lucrează în domeniul specialității pe care doresc s-o studieze.

Art. 152. — Disciplinele de concurs, probele scrise și orale și procedura desfășurării concursului se stabilesc de Ministerul Învățămîntului, la propunerea instituțiilor de învățămînt superior.

CAPITOLUL II

Procesul de învățămînt

Art. 153. — Structura anului universitar, durata orelor de curs și a celorlalte forme de activitate, sesiunile de examene și vacanțele se stabilesc de Ministerul Învățămîntului.

Art. 154. — Procesul de învățămînt se desfășoară în conformitate cu planurile de învățămînt și programele de curs.

Consiliile profesorale, șefii de catedră și întreg personalul didactic răspund de conținutul, nivelul științific și orientarea procesului de învățămînt.

În vederea modernizării și perfecționării procesului de învățămînt, Ministerul Învățămîntului poate aproba aplicarea, în unele instituții de învățămînt superior, a unor planuri, programe sau metode de predare experimentale.

Art. 155. — Planurile de învățămînt cuprind, pe semestre, ani de studii și forme de activitate (prelegeri, seminarii, lucrări practice) disciplinele obligatorii, la alegere și facultative, activitățile aplicative, de practică în producție și de practică pedagogică, excursiile de documentare, precum și numărul și formele examenelor și colocviilor prin care se verifică pregătirea studenților.

Planurile de învățămînt se întocmesc, pe specialități, de Ministerul Învățămîntului, cu consultarea specialiștilor și a organelor centrale interesate.

În cadrul general fixat de Ministerul Învățămîntului, consiliile profesorale au dreptul să aducă modificări planurilor de învățămînt, în funcție de profilul către care este orientată facultatea sau secția. Aceste modificări sînt supuse aprobării Ministerului Învățămîntului.

Art. 156. — Practica în producție prevăzută în planurile de învățămînt se efectuează, după caz, în întreprinderi și instituții, în ateliere, laboratoare sau pe teren și are drept scop aprofundarea și aplicarea cunoștințelor teoretice însușite de studenți la prelegeri, seminarii și lucrări practice.

Practica pedagogică prevăzută în planurile de învățămînt se efectuează în școli generale și licee și are drept scop însușirea de către studenți a metodelor de predare și a abilității necesare exercitării profesiunii didactice.

Art. 157. — Volumul și conținutul cunoștințelor ce sînt predate studenților la fiecare disciplină sînt stabilite prin programe de curs.

Programele de curs sînt elaborate la nivelul științific și tehnic contemporan, de catedre, pe baza normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului și sînt aprobate de consiliile profesorale ale facultăților.

Art. 158. — Instituțiile de învățămînt superior asigură elaborarea, în vederea editării, a cursurilor, manualelor și materialelor didactice ajutătoare, necesare desfășurării procesului de învățămînt și răspund de conținutul, nivelul științific și orientarea acestora.

Planul editorial se aprobă de Ministerul Învățămîntului, pe baza propunerilor instituțiilor de învățămînt superior.

(Continuare în pag. a 4-a)

(Urmare din pag. a 3-a)

Art. 159. — Verificarea pregătirii studenților se face pe întregul parcurs al studiilor, în cadrul seminariilor, al lucrărilor practice și al celorlalte forme de activitate, precum și prin examene și colocvii.

Aprecierea cunoștințelor studenților se face cu note. Nota maximă este 10, iar nota minimă de promovare este 5.

Art. 160. — Situația școlară a studenților se încheie, în fiecare an, după ultima sesiune de examene. Studenții care au obținut cel puțin nota 5 la toate disciplinele prevăzute în planul de învățământ sînt promovați în anul de studii superior. Cei-lalți repetă anul sau sînt exmatriculați, potrivit normelor stabilite de Ministerul Învățământului.

Într-un an universitar se poate promova un singur an de studii. Pentru unele specialități, la propunerea instituției de învățămînt superior, Ministerul Învățământului poate aproba unor studenți cu o pregătire excepțională promovarea a 2 ani de studii într-un an universitar.

Art. 161. — Studiile în instituțiile de învățămînt superior se încheie printr-un examen de diplomă, care are drept scop verificarea capacității absolvenților de a sintetiza și aplica cunoștințele asimilate în anii de studii.

Examenul de diplomă se susține în formele prevăzute în planul de învățămînt și în condițiile stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Sînt declarați reușiți cei care obțin la acest examen cel puțin nota 6.

Art. 162. — Absolvenților reușiți la examenul de diplomă, instituția de învățămînt superior le eliberează diplome cu denumiri specifice stabilite prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Absolvenții declarați respinși la examenul de diplomă sau care nu se prezintă la acest examen primesc, la cerere, certificat de absolvire.

Art. 163. — Absolvenții de la învățămîntul de zi al instituțiilor de învățămînt superior efectuează un stagiu de 2—3 ani, în specialitatea în care s-au pregătit sau într-o specialitate înrudită, în scopul desăvîrșirii pregătirii lor.

Stagiul se efectuează în organizații economice, instituții de învățămînt, de cercetare științifică, sau alte instituții social-culturale, precum și în aparatul de stat.

În vederea asigurării locurilor de muncă tuturor absolvenților, organizațiile socialiste sînt obligate să respecte actele de repartizare la stagiu.

Încălcarea dispozițiilor alineatului precedent constituie contravenție și se sancționează potrivit legii.

Efectuarea stagiului conferă absolvenților dreptul la definitivarea încadrării în organizația socialistă la care au făcut stagiul sau la încadrarea într-o altă organizație socialistă.

CAPITOLUL III

Studenții

SECȚIUNEA 1

Drepturi și îndatoriri

Art. 164. — Înmatricularea în anul I al instituțiilor de învățămînt superior se face de către rector, la cererea studentului, pe baza rezultatelor obținute la concursul de admitere.

Odată cu înmatricularea în anul I al învățămîntului de zi, între rector, ca împuternicit al statului, și student se va încheia un contract. Contractul va cuprinde, pentru stat, obligația de a asigura studentului condiții adecvate de învățămînt; pentru student, obligația de a respecta normele de activitate și de comportare universitară, precum și de a efectua stagiul prevăzut la art. 163, în locul de muncă în care va fi repartizat. Clauzele contractului se vor stabili prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Art. 165. — Înscrierea studenților în ceilalți ani de studii se face de decan, la cererea studentului, pe baza situației școlare din anul precedent.

Art. 166. — Studenții pot obține transferarea de la o facultate la alta de același profil sau de profil asemănător, de la o secție la alta în cadrul aceleiași facultăți, sau de la o formă de învățămînt la alta — învățămînt de zi, seral sau fără frecvență — în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 167. — În scopul inițierii studenților în activitatea de cercetare științifică, se pot organiza cercuri științifice studențești.

Cercurile științifice studențești sînt îndrumate de cadrele didactice desemnate de șeful catedrei de specialitate.

Inițierea și îndrumarea studenților în cercetarea științifică se pot organiza și prin atragerea lor la realizarea temelor înscrise în planul de cercetare științifică al catedrelor sau al unităților de cercetare.

Art. 168. — Pentru dezvoltarea înclinațiilor literare și artistice ale studenților, pentru lărgirea orizontului lor cultural, precum și pentru dezvoltarea fizică și pregătirea sportivă a acestora, se pot organiza ateneе, cenacluri literare, cluburi, baze sportive și alte forme de activități cultural-artistice și sportive.

Art. 169. — Pentru a îndeplini, ca specialiști și cetățeni, un rol activ în societate, studenții au datoria să-și însușească în mod temeinic cunoștințele care le asigură pregătirea, să participe la formele de activitate didactică stabilite prin planul de învățămînt, să respecte regulamentele interioare ale instituțiilor de învățămînt superior, să aibă o comportare civilizată față de cadrele didactice, de colegii lor și de orice alte persoane, în instituție și în afara ei.

Art. 170. — Studenții care locuiesc în cămine și iau masa la cantine sînt datori să respecte regulamentele de ordine interioară și să poarte grija bunurilor obștești ce le sînt puse la dispoziție. Prin organizațiile lor și în colaborare cu conducerea instituției de învățămînt superior, studenții participă la asigurarea bunului mers al căminelor și cantinelor.

Art. 171. — Pentru succese deosebite obținute la învățătură, participare susținută la activitățile organizate de instituția de învățămînt superior și comportare exemplară, studenții sînt evidențiați, putînd primi și recompense.

Pentru nerespectarea îndatoririlor ce le revin, studenții pot fi sancționați.

Normele de evidențiere și de sancționare a studenților se stabilesc de Ministerul Învățămîntului.

Art. 172. — Absolvenții cu diplomă ai unei facultăți pot urma o altă facultate, fără concurs de admitere, cu scutire de frecvență sau prin învățămîntul fără frecvență și cu echivalarea examenelor la disciplinele cu conținut identic sau similar, în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

SECȚIUNEA 2

Burse și alte forme de sprijin material

Art. 173. — Pe perioada studiilor, studenții pot primi burse, în funcție de rezultatele obținute la învățătură și de respectarea disciplinei universitare, ținîndu-se seama și de veniturile părinților.

Art. 174. — Studenții bursieri care nu au domiciliul în centrul universitar unde își fac studiile au asigurate cazarea în cămine și masa la cantine. De asemenea, pot locui în cămine și lua masa la cantine, contra cost, și studenții nebursieri, în limita locurilor disponibile.

Art. 175. — Prin bibliotecile instituțiilor de învățămînt superior studenților li se pun la dispoziție manuale și cursuri universitare, precum și alte lucrări de specialitate, necesare studiului.

Art. 176. — Studenții beneficiază de transport gratuit în vacanțe și la practica în producție, în condițiile stabilite de lege.

Art. 177. — Prevederile art. 64 și art. 65 se aplică, în mod corespunzător, și studenților.

Art. 178. — Studenții cu rezultate excepționale la învățătură pot primi, potrivit legii, burse de merit sau burse și alte forme de sprijin material pentru continuarea studiilor în străinătate.

CAPITOLUL IV

Cercetarea științifică

Art. 179. — Cercetarea științifică a personalului didactic din învățămîntul superior se desfășoară organizat în cadrul planurilor anuale și de perspectivă, fiind orientată spre rezolvarea unor probleme importante ale științei și tehnicii, potrivit cu cerințele economiei și culturii românești.

Cercetarea științifică se organizează în cadrul fiecărei catedre sau pe grupuri de catedre.

Art. 180. — Pentru dezvoltarea unor cercetări științifice importante, Ministerul Învățămîntului poate înființa, în cadrul instituțiilor de învățămînt superior, cu acordul Consiliului Național al Cercetării Științifice, centre de cercetare științifică.

Art. 181. — Unitățile de cercetare științifică prevăzute la art. 180 funcționează sub conducerea unui profesor sau conferențiar.

Art. 182. — În scopul stimulării cercetării științifice, instituțiile de învățămînt superior pot încheia contracte, potrivit legii, cu organizațiile socialiste interesate pentru rezolvarea unor probleme științifice și tehnico-științifice prevăzute în planurile de cercetare sau propuse de beneficiari.

Art. 183. — Coordonarea cercetării științifice din învățămîntul superior se face de Ministerul Învățămîntului, potrivit normelor stabilite de Consiliul Național al Cercetării Științifice.

Art. 184. — Pentru rezultate deosebit de valoroase în cercetarea științifică, Ministerul Învățămîntului acordă anual personalului didactic premii, pe baza regulamentului alcătuit cu consultarea Consiliului Național al Cercetării Științifice, a Comitetului de Stat pentru Probleme de Organizare și Salarizare și a Ministerului Finanțelor.

CAPITOLUL V

Titlurile științifice

Art. 185. — Instituțiile de învățămînt superior conferă, în condițiile legii, titlurile științifice de doctor, doctor-docent în științe și doctor honoris causa.

Art. 186. — Instituțiile de învățămînt superior organizează doctoratul în diferite ramuri ale științei, în vederea obținerii unei înalte calificări științifice de specialitate.

Art. 187. — Organizarea doctoratului, condițiile de admitere, stagiul de pregătire, susținerea tezei de doctorat și sprijinul material acordat doctoranzilor sînt reglementate de lege.

Art. 188. — Titlul de doctor-docent în științe se poate conferi persoanelor care au titlul de doctor, s-au distins printr-o activitate științifică îndelungată și au adus o contribuție valoroasă la progresul științei.

Art. 189. — Titlul de doctor honoris causa se poate conferi unor cetățeni români sau străini care s-au distins prin realizări deosebit de importante în domeniul științei, tehnicii, culturii, prin servicii de mare însemnătate aduse patriei noastre și umanității.

CAPITOLUL VI

Instituții și întreprinderi anexe

Art. 190. — În subordonarea instituțiilor de învățămînt superior pot funcționa, în condițiile legii, instituții anexe: biblioteci, muzee, grădini botanice, stațiuni științifice sau didactice experimentale, precum și întreprinderi anexe editorial-poligrafice.

Art. 191. — Instituțiile anexe sprijină activitatea didactică și de cercetare științifică din învățămîntul superior și efectuează cercetări proprii în domeniul lor de activitate.

Art. 192. — Întreprinderile anexe editorial-poligrafice editează cursuri, manuale și alt material didactic necesar pregătirii studenților și publică rezultatele cercetărilor științifice ale personalului didactic și ale studenților, care nu pot fi cuprinse în planurile editurilor. Ele plătesc drepturi de autor, conform normelor legale.

Art. 193. — Personalul de conducere al instituțiilor și întreprinderilor prevăzute la art. 190 este numit de ministrul învățămîntului. Pentru numirea personalului de cercetare, de specialitate sau administrativ-gospodăresc se aplică normele stabilite de Ministerul Învățămîntului, pe baza dispozițiilor legale privind fiecare categorie de personal.

TITLUL VI

Învățămîntul postuniversitar

Art. 194. — Instituțiile de învățămînt superior pot organiza, potrivit nevoilor ministerelor sau altor organe centrale interesate, cursuri postuniversitare, prin care se asigură:

— perfecționarea profesională prin cunoașterea noilor realizări în specialitate;

— aprofundarea unui domeniu restrîns în specialitate ori într-o ramură înrudită;

— însușirea unor noi metode și tehnici de cercetare;

— formarea de cadre specializate în conducerea și organizarea producției.

Cursurile postuniversitare, organizate potrivit dispozițiilor alineatului precedent, pot funcționa și în cadrul unor institute de cercetări sau în unele centre economice importante.

Art. 195. — Cursurile postuniversitare pot avea o durată de cel mult 12 luni, în funcție de complexitatea domeniului în care se face perfecționarea sau specializarea.

Cursurile pot fi organizate prin învățămînt de zi, seral sau fără frecvență.

Art. 196. — Nomenclatorul de specialități și planul anual de școlarizare se aprobă de Consiliul de Miniștri, la propunerea Ministerului Învățămîntului, cu acordul Consiliului Național al Cercetării Științifice și cu consultarea ministerelor și celorlalte organe de stat interesate.

Art. 197. — La cursurile postuniversitare se pot înscrie persoanele care posedă o diplomă eliberată de o instituție de învățămînt superior și care sînt recomandate de ministerele sau celelalte organe centrale interesate.

La unele cursuri postuniversitare, stabilite de Ministerul Învățămîntului, admiterea se face prin concurs.

Art. 198. — Planurile de învățămînt și programele de curs se elaborează de Ministerul Învățămîntului, în colaborare cu celelalte ministere și organe centrale interesate.

Art. 199. — Absolvenții cursurilor postuniversitare primesc certificat de absolvire eliberat de instituția de învățămînt superior care a organizat cursurile.

TITLUL VII

Personalul didactic și personalul științific de cercetare

CAPITOLUL I

Personalul didactic din învățămîntul preșcolar, învățămîntul obligatoriu de cultură generală, învățămîntul liceal, învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic

Art. 200. — Activitatea instructiv-educativă în unitățile școlare din învățămîntul obligatoriu de cultură generală, din învățămîntul liceal, din învățămîntul profesional și din învățămîntul tehnic se asigură de personalul didactic de predare și personalul didactic ajutător.

În învățămîntul obligatoriu de cultură generală și în învățămîntul liceal de cultură generală pot funcționa și profesori cu sarcini speciale pentru orientarea școlară și profesională a elevilor.

Art. 201. — Personalul didactic de predare se compune din învățători și institutori, care asigură predarea tuturor disciplinelor prevăzute în planurile de învățămînt la clasele I—IV ale școlii generale, și din profesori și maiștri-instructori, care predau pe discipline, la celelalte clase ale școlii generale, la licee și unitățile școlare din învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic.

La clasele I—IV ale școlii generale predarea se poate face și pe discipline, de către profesori.

Art. 202. — Educarea copiilor în grădinițe, precum și în căminele ce funcționează pe lîngă acestea, este încredințată educatoarelor.

Art. 203. — Numirea și eliberarea din învățămînt a educatoarelor, învățătorilor, institutorilor, profesorilor și maiștrilor-instructori se fac de Ministerul Învățămîntului în condițiile și cu procedura prevăzute în Statutul personalului didactic.

Încadrarea în posturile didactice se face, în condițiile și cu procedura prevăzute în Statutul personalului didactic, de comitetele executive ale consiliilor populare județene și Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București, de ministerele, alte organe centrale ale administrației de stat, precum și de organele centrale ale organizațiilor cooperatiste, în subordonarea cărora funcționează școlile.

Transferarea și detașarea, precum și drepturile și îndatoririle personalului didactic arătat la alineatul 1 al prezentului articol, sînt reglementate de asemenea în Statutul personalului didactic.

Art. 204. — Numărul posturilor didactice din unitățile învățămîntului preșcolar și numărul posturilor didactice de predare din unitățile învățămîntului obligatoriu de cultură generală și ale învățămîntului liceal de cultură generală se fixează de către inspectoratul școlar pe baza, după caz, a planurilor de învățămînt, a normelor didactice, stabilite pentru fiecare categorie de personal didactic, precum și a numărului de clase sau grupe de copii.

Numărul posturilor didactice la unitățile școlare din învățămîntul liceal de specialitate, precum și din învățămîntul profesional și din învățămîntul tehnic, se fixează de către organele de stat sau cooperatiste care organizează acele unități, pe baza criteriilor prevăzute la alineatul precedent.

Art. 205. — Obligațiile de muncă ale educatoarelor constau în desfășurarea programului educativ în grădinițe și cămine de copii și conducerea acțiunilor educative cu copiii în afara grădiniței.

Obligațiile de muncă ale învățătorilor, institutorilor, profesorilor și maiștrilor-instructori constau în predarea disciplinelor și conducerea activităților practice cuprinse în norma didactică, în îndeplinirea sarcinilor educative ce le revin în școală și în afara școlii.

Personalul didactic prevăzut la alineatele precedente are, de asemenea, obligația de a participa la activitățile organizate pentru perfecționarea sa, precum și la munca social-culturală.

Art. 206. — Personalul didactic de predare poate fi numit în funcții de conducere a unităților școlare, potrivit criteriilor stabilite, în mod unitar, de Ministerul Învățămîntului.

Numirea și eliberarea din funcțiile de conducere se fac după cum urmează:

— de inspectoratele școlare județene și Inspectoratul școlar al municipiului București, la grădinițe de copii și școli generale;

— de comitetele executive ale consiliilor populare județene și de Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București, la liceele de cultură generală, iar la liceele de specialitate și la unitățile școlare din învățămîntul profesional și din învățămîntul tehnic, de organele centrale sau locale care organizează aceste unități, în toate cazurile cu acordul Ministerului Învățămîntului.

Art. 207. — Pentru activitate meritorie pe tărîm didactic, educativ și cultural, educatoarele, învățătorii, institutorii, profesorii și maiștrii-instructori pot primi titluri și alte distincții, potrivit Statutului personalului didactic.

Art. 208. — Pentru desfășurarea activității instructiv-educative, unitățile școlare pot fi încadrate, potrivit normelor legale, cu personal didactic ajutător necesar — pedagogi, bibliotecari, laboranți și alți tehnicieni.

CAPITOLUL II

Personalul didactic și personalul științific de cercetare din învățămîntul superior

Art. 209. — Personalul didactic din învățămîntul superior se compune din profesori, conferențiari, șefi de lucrări (lectori), asistenți și asistenți stagiari.

Art. 210. — Pentru fiecare catedră Ministerul Învățămîntului aprobă, la propunerea instituțiilor de învățămînt superior, numărul posturilor didactice, înscrise în statul de funcțiuni, necesare pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute în planul de învățămînt și în planul de cercetare științifică.

Art. 211. — Posturile didactice din învățămîntul superior sînt ocupate cu personal titular sau cu suplinitori, potrivit prevederilor Statutului personalului didactic.

Art. 212. — Obligațiile de muncă ale personalului didactic constau în îndeplinirea activității didactice, a activității metodico-educative și a activității de cercetare științifică.

Activitatea didactică și metodico-educativă se realizează potrivit cu sarcinile posturilor înscrise în statele de funcțiuni, precum și cu sarcinile repartizate prin planul de muncă al catedrei.

Activitatea științifică constă în realizarea sarcinilor de cercetare, anuale și de perspectivă, prevăzute în planul de cercetare științifică al catedrei.

Profesorii, conferențiarii și șefii de lucrări (lectorii) au și obligația de a participa la acțiunile educative destinate studenților, de a îndruma nemijlocit cîte un grup de studenți din punct de vedere educativ, sprijinindu-i atît în pregătirea lor profesională, cît și în întreaga lor activitate.

Cu aprobarea Ministerului Învățămîntului, unor membri ai personalului didactic li se pot repartiza numai activități de cercetare științifică. În acest caz, obligațiile de muncă ale personalului didactic constau în îndeplinirea temelor prevăzute în planul de cercetare științifică al catedrei.

Art. 213. — Condițiile și procedura de numire, transferare, detașare și eliberare din funcție a personalului didactic, drepturile și îndatoririle acestuia sînt reglementate prin Statutul personalului didactic.

Art. 214. — Pentru activitate meritorie pe tărîm didactic, educativ și științific, asistenții, șefii de lucrări (lectorii), conferențiarii și profesorii pot primi titluri și alte distincții, potrivit Statutului personalului didactic.

Art. 215. — În cadrul unităților de cercetare înființate potrivit dispozițiilor art. 180 va putea funcționa, pe lîngă personalul didactic, și personal științific de cercetare.

Numărul posturilor pentru personalul științific de cercetare se aprobă de Ministerul Învățămîntului, cu acordul Consiliului Național al Cercetării Științifice, aplicîndu-se în mod corespunzător dispozițiile art. 210.

Personalul științific de cercetare va fi încadrat, cu aprobarea Ministerului Învățămîntului, potrivit nomenclatorului și normelor stabilite pentru personalul științific din institutele de cercetare științifică.

Pentru desfășurarea activității lor, unitățile de cercetare vor putea fi încadrate și cu personal tehnic ajutător de specialitate, potrivit normelor legale.

TITLUL VIII

Baza materială a învățămîntului

Art. 216. — Cheltuielile pentru organizarea și funcționarea unităților din învățămîntul preșcolar, învățămîntul obligatoriu de cultură generală, învățămîntul liceal, învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic se suportă din bugetul statului și se efectuează prin organele centrale ale administrației de stat sau comitetele executive ale consiliilor populare care organizează aceste unități.

Unitățile școlare organizate de organele centrale ale organizațiilor cooperatiste se finanțează de către acestea, din fonduri proprii.

Cheltuielile pentru organizarea și funcționarea instituțiilor de învățămînt superior se suportă din bugetul statului și se efectuează prin planul de cheltuieli al Ministerului Învățămîntului.

Art. 217. — Finanțarea căminelor și cantinelor care funcționează pe lîngă școli și instituții de învățămînt superior se efectuează de către organele prevăzute la art. 216.

Finanțarea căminelor care funcționează pe lîngă grădinițe se face, dacă legea nu prevede altfel, numai din contribuția părinților.

Art. 218. — Dotarea unităților școlare din învățămîntul obligatoriu de cultură generală, învățămîntul liceal, învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic cu mijloace didactico-materiale se face pe baza baremelor de dotare stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Fondurile pentru dotarea instituțiilor de învățămînt superior cu mijloacele necesare activității didactice și științifice se prevăd în planurile de investiții ale Ministerului Învățămîntului. În planul de investiții al Ministerului Învățămîntului sînt prevăzute și fondurile pentru dotarea cu unele mijloace didactico-materiale necesare unităților școlare din învățămîntul obligatoriu de cultură generală și din învățămîntul liceal de cultură generală. Fondurile destinate aceluiași scop necesare unităților școlare din învățămîntul liceal de specialitate, din învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic, finanțate din bugetul de stat, se prevăd în planurile de investiții ale ministerelor, celorlalte organe centrale ale administrației de stat sau ale comitetelor executive ale consiliilor populare care organizează aceste unități școlare.

Art. 219. — În aplicarea dispozițiilor din prezentul titlu, ministerele și celelalte organe centrale ale administrației de stat, organele centrale ale organizațiilor cooperatiste și comitetele executive ale consiliilor populare care organizează instituții de învățămînt răspund pentru asigurarea întregii baze materiale necesare funcționării, în bune condițiuni, a acestor instituții.

În acest scop organele arătate la alineatul precedent vor putea înființa întreprinderi subordonate sau întreprinderi anexe pentru confecționarea de aparate, utilaje și alte materiale didactice ajutătoare necesare activității instructiv-educative în toate instituțiile de învățămînt.

TITLUL IX

Îndrumarea și controlul învățămîntului

Art. 220. — Îndrumarea și controlul învățămîntului preșcolar, învățămîntului obligatoriu de cultură generală, învățămîntului liceal, învățămîntului profesional și învățămîntului tehnic se realizează, în aplicarea art. 12 alin. 2, prin:

— organele de inspecție școlară din Ministerul Învățămîntului;

— organele de specialitate din ministere și celelalte organe sau organizații centrale care au în subordine școli;

— inspectoratele școlare județene și Inspectoratul școlar al municipiului București.

Normele privitoare la activitatea de îndrumare și control se stabilesc de Ministerul Învățămîntului.

Art. 221. — Inspectoratele școlare efectuează, în unitățile administrativ-teritoriale în care funcționează, îndrumarea și controlul tuturor școlilor.

Art. 222. — Numirea și eliberarea din funcție a personalului de conducere și a personalului de îndrumare și control de la inspectoratele școlare se fac de Ministerul Învățămîntului.

Numirea și eliberarea din funcție a personalului de conducere și a personalului de îndrumare și control de la organele de specialitate ale ministerelor și celorlalte organe sau organizații centrale care au în subordine școli se fac de aceste organe sau organizații, cu acordul Ministerului Învățămîntului.

Art. 223. — Îndrumarea și controlul activității instituțiilor de învățămînt superior se fac de Ministerul Învățămîntului.

TITLUL X

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 224. — Pentru trecerea în revistă a realizărilor obținute în instruirea și educarea elevilor și studenților și pentru a stimula personalul didactic în activitatea sa, se sărbătorește în fiecare an, la 30 iunie, „Ziua învățătorului".

Art. 225. — La concursurile de admitere prevăzute în prezenta lege sînt declarați reușiți, în ordinea clasificării și în limita locurilor, candidații care obțin, după caz, cel puțin media 5 sau 6, potrivit normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 226. — Dispozițiile prezentei legi se aplică, în mod corespunzător, potrivit normelor ce se vor stabili în acest scop, Academiei de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu" de pe lîngă Comitetul Central al Partidului Comunist Român, precum și instituțiilor de învățămînt organizate de Ministerul Forțelor Armate, Ministerul Afacerilor Interne și Consiliul Securității Statului.

Art. 227. — Persoanele fără cetățenie cu domiciliul în Republica Socialistă România și cetățenii străini se bucură de dreptul la învățătură, potrivit convențiilor internaționale.

Cetățenii străini pot fi admiși în instituțiile de învățămînt din Republica Socialistă România, pe baza aprobării Ministerului Învățămîntului, fără concurs de admitere și în afara planului de școlarizare.

Art. 228. — Diplomele și certificatele de studii obținute în străinătate sînt valabile numai după echivalarea lor cu actele de studii eliberate de instituțiile de învățămînt din țară. Echivalarea se face de către Ministerul Învățămîntului.

Art. 229. — Pentru creșterea și educarea copiilor rămași fără părinți sau lipsiți de posibilitatea de a fi crescuți în familie se organizează case de copii preșcolari și școlari care îndeplinesc rolul de cămin părintesc.

Condițiile de primire în casele de copii precum și modul de funcționare a acestora se stabilesc prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Art. 230. — Dispozițiile art. 26 alin. 1 se aplică treptat, astfel ca pînă în anul 1973 învățămîntul obligatoriu de cultură generală cu durata de 10 ani să fie generalizat, și pînă în anul 1971 cuprinderea în școală a copiilor în vîrstă de 6 ani să fie de asemenea generalizată.

Normele pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor alineatelor precedente vor fi stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 231. — În perioada de tranziție de la intrarea în vigoare a prezentei legi pînă în anul 1973 vor putea fi admiși în școlile profesionale și la pregătirea prin ucenicie la locul de muncă și absolvenți a 8 clase ale școlii generale de 10 ani.

Art. 232. — Pentru absolvenții prevăzuți la articolul precedent, precum și pentru absolvenții școlii generale de 8 ani, admiși în școlile profesionale și la pregătirea prin ucenicie la locul de muncă, după intrarea în vigoare a prezentei legi, durata studiilor va fi de 2—3 ani, în funcție de complexitatea meseriilor în care se califică.

Cei care se califică în meserii pentru care durata studiilor este de 2 ani efectuează, după absolvire, stagiul ca muncitori practicanți, în conformitate cu art. 91 alin. 4.

Art. 233. — Elevii în curs de școlarizare din școlile tehnice de maiștri, școlile tehnice de 4 ani și școlile tehnice pentru personal tehnic continuă studiile pînă la terminare, în condițiile în care au început școlarizarea.

Art. 234. — Absolvenții școlilor tehnice de 4 ani și ai școlilor tehnice de maiștri se pot prezenta la examenul de bacalaureat, după echivalarea studiilor lor cu liceul de specialitate, în condițiile stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Art. 235. — Consiliile științifice ale instituțiilor de învățămînt superior și consiliile științifice ale facultăților, constituite potrivit dispozițiilor legale anterioare, își vor continua activitatea pînă la constituirea noilor consilii profesorale, nu mai tîrziu de 60 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Consiliile științifice sînt autorizate să procedeze la alegerile sau numirile de membri ai consiliilor profesorale prevăzute de dispozițiile art. 129 și art. 131.

Art. 236. — Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 septembrie 1968.

Pe aceeași dată se abrogă toate dispozițiile legale contrarii prevederilor din prezenta lege.

Expunere la Proiectul de lege privind învățămîntul în Republica Socialistă România

prezentată de tovarășul Ștefan Bălan

(Urmare din pag. 1)

pînă acum documentării corpului didactic la un înalt nivel științific, în scopul adîncirii specializării și al ridicării nivelului de pregătire a studenților.

O serie de deficiențe există și în organizarea procesului de învățămînt. Nu am procedat cu suficient curaj la introducerea metodelor noi de muncă didactică, la adoptarea unor forme pedagogice care să dea mai mult dinamism cursurilor și seminariilor și să realizeze o mai bună proporție între munca teoretică și practică. Nu am arătat suficientă receptivitate față de propunerile venite din partea unor specialiști.

O problemă de mare însemnătate ridicată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntul rostit la plenară, privește conținutul ideologic al învățămîntului, intensificarea muncii de educare a tineretului din școli și facultăți în spiritul înaltelor idealuri ale comunismului. În etapa pe care o parcurge societatea noastră, se impune să ridicăm pe o treaptă superioară conținutul ideologic al întregului învățămînt. În acest cadru, o atenție deosebită va trebui să acordăm îmbunătățirii studiului științelor sociale, creșterii rolului disciplinelor de marxism-leninism în formarea tineretului.

Conducerea Ministerului Învățămîntului va lua măsuri hotărîte pentru ca învățămîntul nostru să fie un focar de luptă intransigentă împotriva a tot ce este retrograd și învechit.

S-au făcut observații ministerului și în legătură cu lipsa de perseverență, în ceea ce privește promovarea și perfecționarea corpului didactic. De asemenea, în legătură cu deficiențele ce se constată în participarea mai directă și efectivă a membrilor corpului didactic la acțiunea de sprijinire a elevilor și studenților în activitatea lor de zi cu zi.

Conducerea Ministerului Învățămîntului, considerînd că nu a făcut totul pentru rezolvarea acestor probleme, va urmări ca în Statutul corpului didactic să-și găsească o mai bună rezolvare problemele privitoare la personalul didactic. Va urmări, de asemenea, ca membrii corpului didactic să fie cît mai mult în mijlocul elevilor și studenților, să-i sprijine în pregătirea școlară și profesională, să participe la acțiunile educative.

Pentru transpunerea în viață a hotărîrilor plenarei și a legii propuse spre adoptare, colectivul de conducere al Ministerului Învățămîntului este hotărît să depună toate eforturile pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i revin. În același timp, va căuta să-și îmbunătățească sistemul său de muncă, introducînd un stil științific, mai corespunzător multiplelor sarcini ce-i revin, să asigure mai multă operativitate în acțiune.

Sîntem pe deplin convinși că, prin înfăptuirea Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățămîntului, se va realiza o mai temeinică pregătire științifică a întregului nostru tineret, vor crește rolul și influența educativă a școlii în formarea și dezvoltarea multilaterală a tinerei generații. Învățămîntul va avea o eficiență sporită la introducerea largă în practică a rezultatelor noi ale științei și tehnicii, la accelerarea dezvoltării forțelor de producție, la ridicarea nivelului cultural și profesional al cetățenilor țării.

Hotărîrile Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a spus vorbitorul, au avut un profund ecou în rîndul cadrelor didactice și a întregului învățămînt, ele au fost întîmpinate cu deplină adeziune a membrilor corpului didactic și a tuturor lucrătorilor din învățămînt.

Exprim profunda noastră recunoștință pentru sprijinul acordat de partid și de stat școlii ca să-și poată îndeplini cu cinste misiunea socială de principal izvor de cultură și factor de civilizație al patriei noastre socialiste.

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

CUVÎNTUL DEPUTATULUI GHEORGHE MIHOC

Consecvența cu care partidul nostru înfăptuiește programul stabilit de Congresul al IX-lea și măsurile adoptate de către Conferința Națională a partidului, responsabilitatea cu care își îndeplinește sarcina de a conduce destinele poporului, slujind aspirațiile sale către bunăstarea materială și spirituală, au imprimat un curs deosebit de dinamic întregii noastre vieți publice.

În grija sa permanentă de a dezvolta viața spirituală a poporului nostru, conducerea partidului și statului, pe lîngă măsurile privind dezvoltarea științei și aplicarea ei în practică, a inițiat și pe aceea a unei noi legiferări a învățămîntului, de reașezare a sistemului nostru de învățămînt.

Doresc să-mi exprim de la început acordul deplin cu proiectul de lege pe care îl discutăm astăzi. Acest document, prin măsurile preconizate, ridică pe o treaptă calitativ superioară școala noastră de toate gradele, stabilind o mai strînsă dependență între acestea.

Am asistat la recenta plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, la care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R., a arătat rolul important al universității, al cadrelor didactice în educarea viitorilor specialiști, aflați astăzi pe băncile școlii sub îndrumarea noastră. În cuvîntul său, tovarășul Nicolae Ceaușescu a semnalat unele deficiențe în ceea ce privește conținutul ideologic al învățămîntului, predarea științelor sociale la universitate. Referirile critice făcute vor reprezenta pentru noi un prilej însemnat de învățăminte, întrucît cercetătorul, profesorul, omul de știință de mîine trebuie să fie bine orientat în problemele operei de transformare pe care o înfăptuiește poporul nostru sub conducerea partidului. Este necesar ca în întregul proces de învățămînt să se reflecte concepția noastră filozofică despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric.

În realizarea politicii partidului și statului nostru în domeniul învățămîntului, ministerului de resort îi revin sarcini de mare răspundere. Pentru îndeplinirea sarcinilor sale, ministerul trebuie să dispună de un aparat specializat în organizarea învățămîntului și de specialiști — consilieri, experți, inspectori — selecționați dintre cadrele didactice cu autoritate științifică și bogată experiență didactică.

Ca vechi profesor, sînt fericit să pot contribui la înfăptuirea prevederilor noii legi și, prin aceasta, la ridicarea gradului de cultură materială și spirituală a poporului nostru pe trepte noi, mai înalte.

CUVÎNTUL DEPUTATEI IOANA STANCOVEANU

Proiectul de lege privind învățămîntul în Republica Socialistă România sintetizează atît propunerile cuprinse în studiile elaborate de Ministerul Învățămîntului, cît și pe cele făcute pe calea dezbaterii publice în coloanele presei de numeroase cadre didactice, oameni de știință și cultură, specialiști din producție și alte categorii de oameni ai muncii. El este astfel o nouă mărturie a înaltului democratism care caracterizează întreaga noastră viață socială și confirmă justețea politicii partidului de statornicire a unei permanente consultări cu masele, în adoptarea unor măsuri hotărîtoare pentru progresul neîntrerupt al societății noastre socialiste.

Noi, cei ce lucrăm în învățămînt, nu putem trece însă cu vederea faptul că în activitatea practică a școlii au existat o seamă de neajunsuri pe care dezbaterile recentei Plenare a C.C. al P.C.R., cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu rostită cu acest prilej le-au evidențiat cu pregnanță.

După cum se arată și în documentele Plenarei, pregătirea cadrelor didactice nu a fost corelată cu dezvoltarea învățămîntului. Se face încă simțită lipsa cadrelor didactice cu pregătire superioară pedagogică și de specialitate, îndeosebi în rețeaua școlii generale. În acest context, consider de mare importanță prevederile Proiectului de lege referitoare la numirea, eliberarea și transferarea personalului didactic. Subliniez, îndeosebi, atribuțiile ce revin consiliilor populare județene, care trebuie să acorde mai multă înțelegere primirii noilor absolvenți, asigurării de condiții optime de muncă și de viață cadrelor didactice și să contribuie la întărirea prestigiului acestora. În același timp, inspectoratele școlare, prin noile atribuții ce le revin prin legea învățămîntului trebuie să vegheze cu mai multă răspundere asupra aplicării legalității în ceea ce privește numirea și transferarea cadrelor didactice.

În cuvîntul meu pe marginea proiectului de lege țin să mă refer în mod deosebit la începerea școlarizării de la vîrsta de 6 ani. Această măsură — de o deosebită semnificație social-pedagogică, și care constituie un important sprijin acordat familiei în creșterea și educarea copiilor — a fost bine primită de populația din județul Dolj. .

Îngăduiți-mi, a spus Ioana Stancoveanu în încheiere, să-mi exprim sentimentele de încredere și recunoștință profundă față de partid, față de politica sa înțeleaptă pentru grija părintească și răspunderea majoră cu care sprijină școala, pentru înalta apreciere dată cadrelor ei, dimpreună cu hotărîrea fermă de a milita pentru transpunerea în fapt a legii pe care o votez din toată inima, în numele celor mai frumoase idealuri de care sînt animate generațiile de azi și de mîine ale socialismului și comunismului.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI ION ILIESCU

Proiectul de lege supus dezbaterii și aprobării Marii Adunări Naționale corespunde unor necesități stringente de adaptare a învățămîntului la realitățile în permanentă schimbare, astfel ca școala noastră să poată răspunde marilor probleme ce le ridică uriașa operă de desăvîrșire a construcției socialiste.

Legea pe care o discutăm înscrie o nouă pagină în istoria învățămîntului din România. Problematica școlii de cultură generală este dominată de prelungirea duratei la 10 ani, măsură de o adîncă semnificație socială și culturală, menită să joace un rol important în ridicarea nivelului de cultură a întregului popor. Diversificarea învățămîntului postgeneral, prin profilarea școlilor și liceelor de specialitate, perfecționarea învățămîntului profesional și tehnic vor înlesni o mai bună valorificare a aptitudinilor elevilor, vor ușura procesul de adaptare pentru viață și producție a tineretului.

Pe bună dreptate, în cursul dezbaterilor ce s-au desfășurat pe marginea studiilor privind dezvoltarea învățămîntului, s-a acordat o mare atenție problemelor de metodică. Există încă în școala noastră multe elemente de rigiditate, sisteme depășite de muncă cu elevii și studenții. Se insistă îndeosebi asupra cantității cunoștințelor și insuficient asupra calității acestora, a modului cum asimilează și gîndește tînărul.

În atenția noastră, a tuturor celor care ne ocupăm de instruirea și educarea tineretului, trebuie să se afle continuu preocuparea pentru formarea unui tineret cu un larg orizont cultural-științific, cu o concepție înaintată despre lume și viață. Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara C.C. al P.C.R., din aprilie a.c. „toate cadrele didactice din întregul nostru învățămînt au datoria să militeze activ pentru educarea tineretului în spiritul concepției despre lume și societate care stă la baza politicii partidului nostru". În această direcție, școala, întregul proces de învățămînt au un rol primordial în orientarea tineretului nostru și formarea sa în spiritul concepției noastre despre lume, în combaterea concepțiilor antiștiințifice. În acest scop, ni se pare necesară studierea mai atentă a modului de predare a disciplinelor filozofice și social-politice, luarea unor măsuri în vederea mai bunei lor așezări în școala de cultură generală, îmbunătățirii conținutului programelor, perfecționării metodicii de predare.

Este necesară o îmbunătățire substanțială a activității organizațiilor de tineret și a școlii, conjugarea eforturilor tuturor factorilor pentru a asigura o pregătire temeinică a tineretului nostru în vederea înțelegerii fenomenelor contemporane, pentru creșterea combativității ideologice împotriva a tot ceea ce este învechit, retrograd, împotriva influențelor idealismului, a teoriilor neștiințifice.

Cuprinzînd în rîndurile lor sute de mii de elevi și studenți, avînd un rol însemnat în viața școlii din patria noastră, Uniunea Tineretului Comunist, Asociațiile studenților privesc cu o deosebită răspundere sarcina ce le-a fost încredințată de partid de a ajuta școala în munca ei nobilă de instruire și educare a tinerei generații. În spiritul prevederilor Hotărîrii C.C. al P.C.R. din decembrie 1967 sînt în curs numeroase acțiuni care tind la îmbunătățirea muncii politico-educative a organizațiilor U.T.C., la diversificarea activităților în funcție de vîrstă, de dorințele și preferințele elevilor și studenților, se lărgesc preocupările pentru promovarea acelor forme de muncă care dezvoltă inițiativa și participarea lor directă la realizarea diferitelor activități.

Dezbaterea largă, de proporții cu adevărat populare, a studiilor și propunerilor care au stat la baza legii a cărei discuție și aprobare se află pe ordinea de zi a prezentei sesiuni este încă o mărturie a democratismului care caracterizează societatea noastră, a adeziunii poporului la măsurile inițiate de partid pentru continua dezvoltare a țării, pentru înflorirea națiunii noastre socialiste. Pe deplin convins de faptul că actuala lege se va înscrie ca o nouă ctitorie, pe măsura epocii noastre, în lungul șir al strădaniilor pentru înălțarea și creșterea școlii și culturii românești — voi vota cu deplină convingere pentru adoptarea ei.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI SILVESTRU PATIȚA

Legea pe care o dezbatem astăzi subliniază contribuția învățămîntului din țara noastră la dezvoltarea și înflorirea orînduirii și națiunii socialiste, la afirmarea multilaterală a personalității umane. În școala de cultură generală se asigură însușirea de către elevi a bazelor culturii, se cultivă interesul și pasiunea lor pentru muncă, se realizează modelarea moral-cetățenească a acestora și pregătirea lor pentru viață. Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului în R. S. România, aprobate de plenara din aprilie 1968, acordă o pondere mare dezvoltării aptitudinilor creatoare ale elevilor

În condițiile unei atari orientări, școala va permite tineretului nostru o integrare socială mai armonioasă. Omul societății de mîine nu poate fi conceput însă ca un simplu declanșator de butoane. Pentru acest rol sînt fabricați roboți tot mai desăvîrșiți. Cetățeanul viitorului este un om viu, cu o înaltă conștiință și o profundă sensibilitate, care acționează în orice împrejurare pe baza unei concepții înaintate, în numele unui ideal superior. Cizelarea acestor concepții și atitudini se realizează în procesul de învățămînt mai ales prin intermediul științelor sociale. Pe bună dreptate a fost criticat în plenara din aprilie a.c. modul defectuos al predării științelor sociale.

Ca dascăl, simt că nu s-a făcut totul — și nici personal n-am reușit încă să imprim tuturor prelegerilor mele acea notă, care să îmbine claritatea de cristal a expunerii cu forța convingerii. Piatra de încercare a măiestriei noastre pedagogice rezidă tocmai în acest efort de a transforma ideile în convingeri profunde. Spiritul nou legi a învățămîntului și climatul dezbaterilor în jurul ei ne mobilizează pe noi toți, cei care slujim școala, să depunem eforturi sporite pentru asigurarea caracterului modern al predării. În același timp, avem datoria să transformăm școala în focar al ideologiei marxiste, prin valorificarea educativă a conținutului cunoștințelor transmise, prin combaterea ideilor retrograde, a concepțiilor idealiste și reacționare. Realizarea înaltelor țeluri ale învățămîntului se face și prin colaborarea organelor de învățămînt cu Organizația pionierilor, Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Asociațiilor Studenților.

O cerință firească impune ca noi, cei care supunem zi de zi elevii și studenții la un progres continuu, să nu fim depășiți de progresul științei și culturii moderne. Posibilitatea de a ne lărgi considerabil sfera de informare — la nivelul științei mondiale — de a obține titluri științifice și grade didactice, reprezintă repere ale progresului personal și ale celui al învățămîntului nostru. Mă bucură faptul că modestul meu vot se adaugă la al dumneavoastră, spre a da viață noii legi a progresului spiritual al țării.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI LUDOVIC TAKÁCS

Examinarea proiectului de lege a învățămîntului de către M.A.N. marchează un moment istoric important în dezvoltarea mai departe a învățămîntului în țara noastră. Luni de zile materialele privind învățămîntul de toate gradele au fost dezbătute public, îmbogățite cu observații, examinate și aprobate de plenara C.C. al P.C.R. Oricine își poate da seama însă că punerea în valoare a bogăției de idei cuprinse în Directivele plenarei va necesita o serie de alte acte normative, între care statutul corpului didactic și legea de organizare a Ministerului Învățămîntului vor constitui, desigur, împreună cu legea de față, baza juridică a întregului învățămînt, un cod al învățămîntului nostru.

Aș vrea să mă refer, în primul rînd, la problema orientării și selecționării tineretului nostru pentru școli superioare. Din păcate, mulți absolvenți ai liceelor își aleg încă facultatea, mai ales la universități, la întîmplare, în preziua înscrierilor, orientîndu-se nu rareori după numărul celor ce se înscriu la vreo facultate sau după condițiile examenelor de admitere. Astfel, ajung la unele facultăți studenți care nu simt o deosebită atracție pentru specialitatea respectivă, ceea ce influențează negativ atît activitatea lor în școală cît mai ales atitudinea lor după absolvire în ocuparea posturilor în conformitate cu planul de repartizare a absolvenților. Consider o lipsă a activității școlilor că desfășoară încă o activitate insuficientă pentru orientarea elevilor,

A doua problemă de care aș vrea să mă ocup se află la capătul final al procesului de învățămînt universitar. Este vorba de repartizarea la locurile de muncă a absolvenților. Asigurarea pentru fiecare absolvent al școlii superioare a unui loc de muncă corespunzător pregătirii sale este o mare cucerire socială, caracteristică numai orînduirii socialiste, unei economii planificate. Vreau să subliniez că repartizarea absolvenților, așa cum este reglementat în proiectul de lege, ține seamă atît de interesele generale ale întregii societăți, cît și de necesitățile personale juste ale absolvenților. Sistemul de pînă acum însă dă posibilitate, prin excepții și lipsă de control, ca unele elemente insuficient pătrunse de simțul datoriei să nu se prezinte la post. Fenomenul se resimte îndeosebi în sectorul pregătirii cadrelor pentru învățămîntul general și liceal, ceea ce se repercutează negativ asupra procesului de învățămînt, mai ales în mediul rural.

Un rol important în lichidarea totală a acestei situații revine, desigur, și organizațiilor de tineret din universități, activității educative de întărire a conștiinței datoriei patriotice, a sentimentului răspunderii față de popor. De asemenea, un rol de multe ori hotărîtor îl au organele de stat locale în asigurarea condițiilor corespunzătoare pentru a atrage și a stabiliza tinerii specialiști în locurile de muncă unde au fost repartizați. Cred că un rol însemnat ne revine în această privință și nouă, deputaților. Trebuie să contribuim cu toate puterile pentru întărirea acelei atmosfere sănătoase — atît în rîndurile tineretului cît și a părinților — în care respectul datoriei este comandamentul principal.

În continuare mă voi referi la acele dispoziții din proiectul de lege care reflectă atenția permanentă a partidului și guvernului pentru aplicarea consecventă și în domeniul învățămîntului a unei politici naționale marxist-leniniste, de înfăptuire a deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. Dezvoltarea unei rețele întinse de școli în limba maternă a naționalităților conlocuitoare este o permanentă preocupare a statului nostru socialist. Cîteva cifre sînt edificatoare. În anul școlar în care sîntem funcționează în limbile naționalităților conlocuitoare 1 927 de unități de școală generală și liceală, cuprinzînd aproape un sfert de milion de elevi.

Învățămîntul asigurat copiilor aparținînd naționalităților conlocuitoare în limba lor maternă nu este un scop în sine, importanța lui nu constă numai în satisfacerea unui drept consfințit în Constituția țării. Acest învățămînt — după părerea mea — trebuie să corespundă unei duble sarcini: să transmită bogate cunoștințe de cultură elevilor prin mijlocul mai ușor perceptibil al limbii lor materne și să desăvîrșească, în același timp, cunoașterea de către aceștia a limbii române, în așa fel încît să poată corespunde pe deplin sarcinilor la locurile de muncă unde ajung.

Fiind convins că, prin ridicarea la rangul de lege a proiectului privind învățămîntul în Republica Socialistă România, facem un act important în așezarea pe baze moderne a școlii noastre de toate gradele, și în speranța că ea va fi urmată curînd de alte acte normative și dispoziții care să pună în valoare întreaga bogăție de idei cuprinse în Directivele plenarei din aprilie a C.C. al P.C.R., declar că voi vota proiectul.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI MIHAI MARINESCU

Proiectul de lege privind învățămîntul în Republica Socialistă România, supus dezbaterii Marii Adunări Naționale, reprezintă încă un act istoric al partidului general de hotărîrile Congresului al IX-lea, privind ridicarea continuă a nivelului de cultură al poporului. Experiența existentă pe plan mondial a demonstrat că factorii cei mai importanți ai dezvoltării economice sînt educația generală și perfecționările tehnologice. De aceea, traducerea în practică a prevederilor legii pe care o dezbatem astăzi va constitui cea mai eficientă investiție, pentru că ea se regăsește în om.

Traducerea în viață a prevederilor din Directive referitoare la îmbunătățirea învățămîntului în școlile profesionale — a spus între altele vorbitorul — trecerea în răspunderea ministerelor a instruirii practice și efectuarea acesteia în atelierele de producție-școală, introducerea unei perioade de desăvîrșire a acestei pregătiri în întreprinderi după absolvire, dotarea corespunzătoare a bazei materiale a școlilor, ne vor permite să trecem la un învățămînt intensiv care să ne asigure într-un număr mai mare și cu o pregătire mai bună cadrele de care avem nevoie. Folosind și formele de învățămînt profesional recent înființate, ucenicia la locul de muncă și școala profesională serală, precum și dreptul prevăzut în proiectul de lege ca absolvenții ciclului II al cursurilor de calificare să se prezinte la examenul de absolvire a școlii profesionale, vom recupera rămînerile în urmă, ajungînd ca în anul 1970 peste jumătate din numărul muncitorilor calificați să posede diplome de absolvenți ai școlii profesionale.

În continuare, vorbitorul a arătat că, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea la recenta plenară a C.C. al P.C.R., tinerii ingineri trebuie să învețe noul pe băncile școlii, iar cînd vor merge în producție să îl dezvolte, nu abia să-l învețe și să se deprindă cu el. Totodată, trebuie ca absolventul să efectueze stagiul la locul de muncă unde a fost repartizat — așa cum se prevede în proiectul de lege — eliminîndu-se tendința unor absolvenți de a lucra numai în marile orașe, chiar și în specialități diferite de cele în care s-au pregătit, lipsind astfel alte întreprinderi de potențialul ingineresc de care au nevoie.

Dezvoltarea industriei în paralel cu ridicarea nivelului de cultură și civilizație a întregului popor reclamă, ca un imperativ al vremurilor noastre, cadre tehnice bine pregătite, specialiști de mare valoare, curaj și inițiativă. Legea pe care o dezbatem azi răspunde întru totul acestei chemări și de aceea o voi vota cu toată încrederea, considerînd că ea deschide porțile viitorului comunist al patriei noastre.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI CONSTANTIN DAICOVICIU

Ni se înfățișează azi, spre dezbatere și aprobare, una din acele legi de căpetenie ale orînduirii noastre care e menită, alături de atîtea altele, să așeze pe temelii și mai bune viața cultural-științifică a Republicii Socialiste România. Ca vechi cărturar al acestei țări, îmi exprim și de data aceasta sincera și totala mea adeziune la politica înțeleaptă a partidului, indentificîndu-mă cu politica sa în cuget și simțire.

Pentru mine, ca cetățean și mai ales ca om al școlii, prima întrebare ce se pune în fața acestui proiect de lege prin care se reglementează o importantă latură a vieții noastre social-politice și culturale este următoarea: e necesară și utilă această lege? E cerută ea de anumite nevoi simțite?

Ca o firească întregire a întrebării prime se impune și o a doua întrebare: așa cum este ea alcătuită rezolvă ea în general problemele ce se pun și se cer rezolvate în momentul de față, creînd în același timp și perspective pentru viitor?

Răspunsul nu poate fi decît afirmativ.

De aceea mă grăbesc să și precizez: noua reglementare a școlii și învățămîntului românesc este și necesară și profund utilă.

Rezolvă oare legea de față într-o măsură satisfăcătoare nevoile de azi și aspirațiile de mîine ale școlii și societății noastre socialiste?

Nu ezit de a da din capul locului un răspuns categoric pozitiv. Și iată de ce:

Întîi și întîi pentru că piatra unghiulară pe care se sprijină noul edificiu al învățămîntului nostru este că, pe lîngă gratuitatea sa, asigură dreptul la învățătură pentru orișicine, fără deosebire de rasă, de sex sau de religie și nefăcîndu-se nici o îngrădire cu caracter de discriminare.

Așa cum prevede legea, se asigură în republica noastră și instrucția generală, dar și cea profesională și tehnică. Se promovează prin legea de față formarea de cadre superioare pentru toate domeniile vieții noastre de stat, economice, sociale, culturale, științifice, tehnice.

Prin sistematizarea judicioasă a școlii noastre, legea sprijină și susține din plin știința și formarea oamenilor creatori ai științei.

Ar fi însă greșit și fără îndoială că am păcătui împotriva exactității dacă nu am releva și latura ideologică și educativă pe care o îmbracă întreg învățămîntul nostru de toate gradele. Într-adevăr, întregul nostru învățămînt are la baza lui concepția științifică marxist-leninistă despre natură și societate, iar, pe de altă parte, procesul didactic-instructiv este judicios îmbinat cu acela al educării cetățenești, făcînd ca absolvenții la diferitele niveluri să iasă din școală nu numai instruiți la maximumul cerut, ci și educați din punct de vedere etic și moral, în spiritul umanismului socialist.

Încheiez cu o remarcă sau mai bine zis cu o recomandare, dictată de o lungă experiență de viață: legea pe care o votăm astăzi, oricît de bună și minunată ar fi ea, după cum și este, roadele ei nu pot să se ivească decît numai printr-o aplicare consecventă, fidelă, cu strășnicie, a prevederilor ei de către minister și organele lui, dar mai ales prin conștiința de dascăl și educator a profesorilor. Această conștiință profesorală trebuie să fie urmată, bineînțeles, de simțul de datorie al tineretului nostru, fie ei elevi sau studenți. Acest sentiment al datoriei la elevi și studenți nu-l pot promova și cultiva mai bine decît tot dascălii.

Pentru toate acestea voi vota acest proiect de lege cu toată convingerea.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI MIRON NICOLESCU

Legea învățămîntului, supusă astăzi dezbaterilor Marii Adunări, constituie, după părerea mea, o parte integrantă, obligatorie, a planului de dezvoltare economică și culturală a țării noastre, nu numai pe cincinalul în curs, dar și în viitor. În adevăr, trebuie să avem în vedere ritmul actual al desfășurării revoluției tehnico-științifice, implicațiile acesteia asupra vieții noastre economice și sociale, pentru ca, printr-un mic efort al imaginației, să putem trasa, cu o suficientă probabilitate, tabloul vieții noastre economice și sociale în cursul deceniului următor, cel puțin în aspectele sale esențiale. Prin această optică trebuie să privim structura care ni se propune, avînd în vedere că peste zece ani majoritatea muncitorilor noștri din fabrici vor fi muncitori științifici, localizați în spațiul economiei noastre prin trei coordonate: specialitatea, gradul de specializare, coeficientul personal (înțeleg capacitatea de muncă și de creație). De asemenea, peste zece ani, multe din profesiunile actuale vor dispare; în schimb, vor apărea altele noi. Iată de ce considerăm că una dintre cele mai fericite măsuri pe care le prevede proiectul de lege este extinderea intervalului de obligativitate a învățămîntului, de la opt ani la zece ani.

Trebuie să-mi manifest, de asemenea, satisfacția deosebită pentru dispozițiile din proiect care asigură intensificarea cercetării științifice în învățămîntul superior, prin înființarea de centre de cercetare științifică, pe lîngă catedre sau grupe de catedre. Dar cred că această înființare trebuie precedată de o echipare a laboratoarelor catedrelor, echipare care să permită o cercetare științifică reală și nu o simplă exercitare.

În ansamblul său, proiectul de lege supus discuției are un caracter profund democratic, nu numai prin proclamarea gratuității învățămîntului și a dreptului la învățătură în limba maternă, dar și prin numeroasele canale de comunicație stabilite între diversele forme de învățămînt, prin posibilitatea ajungerii la învățămînt prin mai multe căi, prin suplețea și posibilitatea de adaptare la eventuale situații ce s-ar putea ivi. Aceasta conferă legii și un caracter de durabilitate, necesar pentru deplina sa împlinire.

Vorbitorul s-a referit apoi concret la unele scăpări în formularea articolelor. Aș menționa, de exemplu, că la art. 37 se menționează că „absolvenții cu examenul de bacalaureat ai învățămîntului de specialitate pot continua studiile în învățămîntul superior", în timp ce pentru liceele de cultură generală lipsește o asemenea mențiune.

De asemenea, art. 160 prevede posibilitatea pentru studenți de a putea promova doi ani de studii într-un an universitar. Dacă putem admite acest lucru pentru studenții excepționali, de ce să nu-l admitem și pentru elevii liceelor de cultură generală, de exemplu. Acest lucru se practica frecvent în trecut: eu însumi am absolvit școala medie în 11 ani, nu în 12 ani, cît era prevăzut în lege.

În concluzie, cu observațiile făcute, declar că voi vota legea supusă dezbaterilor, cu convingerea că ea constituie nu numai un sistem eficient de încadrare a tineretului nostru în toate formele de învățămînt, dar și o întregire necesară și de mult așteptată a planului de dezvoltare cincinal și în perspectivă, a patriei noastre.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI GHEORGHE ARSENESCU

Vă rog să-mi permiteți să exprim adeziunea totală a miilor de cadre didactice din cuprinsul județului Argeș, a celor peste 24 000 de alegători pe care îi reprezint în organul suprem al puterii de stat, față de politica partidului nostru, caracterizată printr-o înaltă ținută științifică și printr-un adînc umanism socialist.

În cuvîntul meu mă voi opri la unele probleme privind învățămîntul general obligatoriu și învățămîntul liceal, domeniu în care lucrez de peste 30 de ani. În proiectul de lege, capitolul privind învățămîntul de cultură generală este dominat de ideea prelungirii duratei învățămîntului obligatoriu la 10 ani. Acest lucru reprezintă un mare act de cultură, prin consecințele lui. El marchează o nouă etapă în ridicarea nivelului de cultură generală a întregului popor, de aceea, ca toți cetățenii patriei noastre, subscriu cu toată convingerea și cu toată căldura la această importantă măsură.

O idee, față de care s-a manifestat multă receptivitate cuprinsă în proiect, este aceea a diversificării mai accentuate a învățămîntului, măsură care răspunde înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, cerințelor societății noastre socialiste de a avea specialiști de mare prestigiu în toate domeniile de activitate. Rezultatele diversificării învățămîntului sînt condiționate însă de măsurile luate de toți factorii răspunzători, de la învățător și profesor pînă la conducerea ministerului. Aș vrea să relev faptul că în școlile noastre, cercurile cu caracter tehnico-aplicativ nu s-au dezvoltat pe măsura necesităților, dorințelor și intereselor elevilor. Această situație se explică și prin insuficienta dotare a școlilor cu aparatura și materialele necesare. Consider că în această privință atît Ministerul Învățămîntului cît și consiliile populare au făcut prea puțin.

Importante sînt și precizările din proiectul de lege privind atribuțiile directorilor de școli și ale consiliului profesoral — a spus între altele vorbitorul — care răspund de aplicarea politicii partidului în domeniul învățămîntului și educației. Așa cum se arată în art. 68 al proiectului de lege, consiliul profesoral este împuternicit să ia hotăriri în problemele majore privind bunul mers al școlii, ceea ce duce la o creștere a răspunderii acestui organism, la promovarea și întărirea principiului muncii și conducerii colective. În această privință așteptăm din partea Ministerului Învățămîntului elaborarea, într-un timp cît mai scurt, a noului Regulament de funcționare a școlilor.

Legea pe care o dezbatem astăzi constituie cadrul juridic menit să asigure dezvoltarea și perfecționarea în perspectivă a învățămîntului nostru. Eficacitatea legii depinde însă de aportul cadrelor didactice. Voi vota cu toată convingerea proiectul de lege privind învățămîntul și voi împărtăși cadrelor didactice, alegătorilor din circumscripția electorală nr. 29 Topoloveni, dezbaterile purtate în forul suprem al țării.

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

CUVÎNTUL DEPUTATULUI POMPILIU MACOVEI

Trăim o epocă în care componența intelectuală a tuturor activităților umane, baza lor științifică-culturală este extrem de ridicată și de aceea viitorul oricărui popor este în mare măsură condiționat de felul cum izbutește să organizeze instruirea și educarea tinerelor generații, de nivelul celor care absolvă instituțiile de învățămînt ca și de gradul de eficiență al cunoștințelor căpătate în raport cu sarcinile ce le au de îndeplinit în viața activă. Această constatare unanimă mă îndeamnă să apreciez că proiectul de lege privind învățămîntul în Republica Socialistă România, supus spre dezbatere actualei sesiuni a Marii Adunări Naționale, prezintă o covîrșitoare însemnătate pentru întreaga noastră viață economică, socială și culturală.

În acest cadru, aș vrea să atrag atenția asupra importanței învățămîntului artistic, atît în școala generală cît și în liceele de cultură generală și de specialitate, precum și în institutele de artă și conservatoare, cu atît mai mult, cu cît pe lîngă unele probleme de concepție demne de luat în seamă, se impun și unele corectări organizatorice.

Trebuie să arăt că C.S.C.A. nu s-a preocupat pînă acum în mod organizat și nu și-a îndeplinit răspunderile — care în mod indiscutabil îi revin — pentru a sprijini Ministerul Învățămîntului în cunoașterea și soluționarea corespunzătoare a tuturor elementelor menite să asigure un progres temeinic al învățămîntului artistic. Una din primele măsuri trebuie să fie înființarea unei direcții specializate a învățămîntului artistic, care ar avea menirea să se ocupe nu numai de profilul școlilor de artă propriu-zise, ci și de conținutul învățămîntului artistic, precum și de metodele de predare a disciplinelor artistice atît în școlile de artă, cît și în școala generală și liceele de cultură generală.

La baza întregului proces ce se desfășoară în cadrul îmbunătățirii învățămîntului artistic trebuie să stea promovarea particularităților noastre naționale, astfel încît viitorul artist, încă din școală, să-și formeze personalitatea în climatul specific al tradițiilor artistice românești, să capete însușirile care să-i permită în viitor să contribuie la realizarea pe plan artistic a caracteristicilor națiunii noastre socialiste.

În spiritul Directivelor trasate de către Plenara Comitetului Central al partidului, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă și — sînt sigur că vor fi alături și uniunile de creație — va acorda un sprijin mai sistematic, mai perseverent și mai eficient Ministerului Învățămîntului, în îmbunătățirea învățămîntului artistic de toate gradele, pentru ca să contribuie la progresul, înflorirea și afirmarea continuă a artei românești, la dezvoltarea socialistă a țării noastre.

Cu aceste considerații și cu hotărîrea de a contribui cu tot elanul la punerea în practică a prevederilor legii învățămîntului, voi vota cu toată convingerea proiectul prezentat Marii Adunări Naționale.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI ȘTEFAN BOBOȘ

Pornind de la tradițiile progresiste ale școlii românești, proiectul de lege reflectă preocupările de modernizare a învățămîntului pe plan național și mondial, răspunde cerințelor actuale și de perspectivă ale dezvoltării societății socialiste în patria noastră.

Prevederile legii pe care o vom adopta vin să înlăture o serie de deficiențe care se datorează în bună parte și Ministerului Învățămîntului. Desele schimbări în ceea ce privește structura învățămîntului, planurile de învățămînt, programele și manualele școlare au dus la lipsă de continuitate și stabilitate, la pierderea perspectivei în organizarea de durată a procesului instructiv-educativ. Tendința de a restrînge profilul școlilor de grad mediu a avut grave repercusiuni pentru diferite sectoare social-economice, unde se resimte lipsa de specialiști cu pregătire medie. Ministerul Învățămîntului nu a studiat temeinic ritmul de creștere a rețelei școlare și — ca urmare — numărul de locuri în învățămîntul superior pedagogic a fost și continuă să fie în prezent cu mult sub cifra necesară, corespunzătoare dezvoltării învățămîntului de cultură generală.

Legea prezintă noile raporturi care se stabilesc între Ministerul Învățămîntului, comitetele executive ale consiliilor populare județene și inspectoratele școlare. Cred că va trebui ca în viitor să se creeze un sistem operativ de muncă, propice realizării la timp și în cele mai bune condiții a problemelor curente ale școlii. Desigur, consiliul popular județean va trebui să sporească activitatea inspectoratului școlar și să întărească răspunderea lui în îndrumarea și orientarea procesului instructiv-educativ din școli. Cu sprijinul Ministerului Învățămîntului, inspectoratele școlare trebuie să asigure însă nu numai o bună îndrumare de specialitate, ci și acele mijloace moderne cerute de învățămînt. În această direcție aș vrea să relev o serie de greutăți pe care le întîmpinăm în înzestrarea școlilor cu aparataj modern de laborator, necesar demonstrațiilor și lucrărilor practice. O parte din materialul didactic primit în cursul anilor este depășit din punct de vedere științific și tehnic. De aceea, consider că Ministerul Învățămîntului trebuie să dovedească mai multă preocupare și operativitate în editarea și fabricarea materialului didactic corespunzător.

Sistemul actual de acordare a gradelor didactice prezintă anumite deficiențe, este insuficient de stimulativ. Dacă la aceasta mai adăugăm și caracterul facultativ al înscrierii la gradele II și I, ne dăm seama că interesul pentru perfecționarea continuă nu este stimulat în mod corespunzător. De aceea sînt de acord cu prevederile cuprinse în proiectul de lege în legătură cu perfecționarea cadrelor didactice.

Cadrele didactice din județul Neamț s-au bucurat de grija organelor de partid și de stat în ceea ce privește asigurarea unor condiții bune de muncă și viață. Ne vom strădui și în viitor să acordăm întreaga atenție îmbunătățirii acestor condiții, în special în mediul rural. Noi am votat în această sesiune Legea pentru dezvoltarea construcției de locuințe, vînzarea de locuințe din fondul de stat către populație și construirea de case proprietate personală. Eu consider că va trebui să folosim din plin prevederile acestei legi, pentru a contribui la stabilitatea cadrelor didactice și îndeosebi pentru integrarea lor trainică în viața satelor.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI COSTIN NENIȚESCU

Dezbaterile Plenarei Comitetului Central al P.C.R. din luna aprilie și concluziile trase în deplină cunoștință realistă a faptelor de către secretarul general al Comitetului Central, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au trasat liniile generale de dezvoltare ale învățămîntului și au arătat modificările devenite necesare în sistemul nostru de învățămînt pentru a-l armoniza cu situația nouă creată de dezvoltarea uriașă a economiei și culturii țării și poporului nostru.

Legea reprezintă un incontestabil progres față de actele normative actuale care dirijează învățămîntul nostru. Nu voi repeta cele spuse de alți tovarăși înaintea mea cu privire la avantajele noii legi, dar nu pot, chiar cu riscul repetiției, să nu-mi exprim satisfacția pentru sublinierea preocupărilor științifice și a cercetării în învățămînt și implicit a valorilor științifice ca cel mai important criteriu în recrutarea noilor cadre.

Arătînd că sînt necesare precizări cu privire la normele de recrutare ale corpului didactic și că această problemă va fi inclusă în Statutul Corpului Didactic, vorbitorul a spus că ar fi fost mai bine ca acest statut să fi fost discutat simultan cu prezenta lege, relațiile dintre cele două acte normative fiind evidente și multiple. Nivelul unei școli și calitatea învățămîntului predat sînt determinate în mod absolut de nivelul și calitatea corpului didactic. Sperăm că statutul va împlini în mod satisfăcător această lacună.

În legătură cu procedura concursului de admitere a studenților, vorbitorul a propus să se specifice în lege ținerea de concursuri unice pe facultăți.

În timp ce, cu 50 de ani în urmă, era încă posibil să se transmită studenților, în cadrul unei facultăți, toate sau aproape toate cunoștințele referitoare la o anumită disciplină, fizică, chimie sau medicină, — a arătat între altele vorbitorul — lucrul acesta a devenit astăzi cu totul imposibil, din cauza acumulării formidabile de fapte și cunoștințe. Pînă în prezent s-a încercat să se facă față acestei situații prin înmulțirea excesivă a cursurilor și prin încărcarea programelor. Este imposibil să se meargă mai departe pe această linie

Referindu-se la necesitatea modificării radicale a procesului instructiv, vorbitorul a spus: Trebuie să folosim și noi metode de învățămînt, bazate pe dezvoltarea capacității de a gîndi a studenților și pe inițierea acestora în tehnicile moderne de informare eficientă și rapidă, reducînd materialul transmis pentru simpla memorizare la noțiunile de bază.

Schimbarea metodelor folosite în învățămîntul superior presupune o pregătire corespunzătoare a cadrelor, dezvoltarea bazei materiale, care să corespundă uriașei industrii pe care o construim și stadiului actual atins de societatea noastră.

În concluzie, consider că legea învățămîntului supusă votului Marii Adunări Naționale constituie un progres față de legile trecute. De aceea, eu personal o voi vota. Consider, pe de altă parte, că acțiunea pentru îmbunătățirea învățămîntului nostru nu trebuie să înceteze, este un proces dinamic, ce trebuie să ne preocupe necontenit. De modul cum vom ști să creștem copiii noștri depinde viitorul țării noastre.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI CRISTOFOR SIMIONESCU

De-a lungul unui întreg secol, în incinta parlamentului român s-au purtat numeroase discuții și s-au votat cîteva legi de bază asupra cărora s-au operat ulterior modificări, avînd drept obiect progresul școlii românești. Tulburînd liniștea arhivelor care consemnează îndelungata strădanie de a perfecționa școlile patriei noastre obții, se înțelege, sentimentul profund că eforturile întreprinse astăzi în același sens duc mai departe o muncă, putem spune seculară, generată în ultima analiză de setea de lumină și cultură a poporului român.

Proiectul de lege asupra viitorului școlii de toate gradele în România socialistă, supus spre aprobare Marii Adunări Naționale, prinde idei și structuri noi în toate compartimentele învățămîntului, dar elementul dominant îl constituie fără îndoială introducerea învățămîntului general obligator și gratuit de 10 ani, act de importanță istorică în dezvoltarea școlii românești și pentru progresul cultural și social al poporului nostru. Nu-i ușor de apreciat în întreaga ei întindere însemnătatea acestei măsuri. Procesul apare cu atît mai unitor cu cît, în ciuda strădaniei celor cu vederi înaintate, a patrioților înflăcărați din trecut, învățămîntul nostru se găsea acum treipatru decenii în urmă, sub multe aspecte, la nivele de jos ale școlii pe plan mondial. După o statistică din anul 1933, pe lîngă faptul că învățămîntul primar era frecventat numai de 59,8 la sută din copiii de vîrstă școlară, ne plasam și pe ultimul loc în Europa în privința duratei școlarității obligatorii. Și cam cu aceeași situație eram confruntați în 1945 cînd 35 la sută din populația țării era analfabetă și semianalfabetă. În douăzeci de ani numai s-a înfăptuit această spectaculoasă schimbare cu o viteză care nu-și găsește precedent: școala e frecventată astăzi de toți copiii țării și a trecut de la 4 ani, prin diferite trepte intermediare, la 10 ani de învățămînt obligatoriu. Am putea vorbi de un miracol dacă nu am ști că aparentul mister are de fapt ca bază cea mai clară judecată, forța revoluției proletare și neasemuitul efort de construire lucidă a societății socialiste sub conducerea Partidului Comunist Român.

Legea ce ne este supusă spre examinare derivă, articol cu articol, din experiența școlii noastre și a școlii mondiale, din discuții publice purtate îndelung, din analiza temeinică ce s-a efectuat în plenara Comitetului Central al partidului; înainte de a ajunge în fața Marii Adunări Naționale, mulți dintre noi au contribuit ca ea să fie ceea ce este. Aș mai adăuga însă că această lege derivă dintr-un impuls fundamental dat de partid, impuls care îi conferă o unitate de concepție și de finalitate. Așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, în plenara Comitetului Central, legea urmărește să pună bazele unui învățămînt pe măsura epocii și a societății noastre, învățămînt capabil să țină la toate nivelele sale pasul cu progresele rapide ale științei și tehnologiei moderne. Hotărîrea noastră în legătură cu proiectul de lege va reprezenta prin urmare mai mult decît sancționarea fiecărui articol în parte, va însemna decizia și angajamentul nostru de a face să triumfe spiritul și orientarea principială a noii legislații școlare.

Desigur, traducerea sa în fapt depinde de mulți factori, printre care calitatea corpului didactic ocupă o poziție centrală. Cred că nu greșesc afirmînd că nu se poate îmbunătăți învățămîntul într-o etapă oarecare fără a asigura simultan un corp didactic superior celui din trecut.

Va trebui să veghem ca regulamentele să fie bine alcătuite și aplicarea lor practică să fie în prelungirea intenției și voinței noastre. Căci, ne găsim în fața unei acțiuni de o prea mare însemnătate spre a ne putea elibera de marea răspundere față de generațiile viitoare numai prin votarea unei legi. Cu acest gînd și cu satisfacția și mîndria de a fi trăit unul din cele mai însemnate momente din dezvoltarea școlii românești, exprimîndu-mi și de această dată totalul atașament la înțeleapta politică internă și externă a partidului nostru, vă asigur că voi vota cu emoție pentru progresul școlii în patria noastră.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI STANCIU STOIAN

Părinți și dascăli de toate categoriile — cetățeni ai Republicii Socialiste România — trăiesc azi sentimentul profund că sînt martori ai unei hotăriri importante: Legea privitoare la organizarea și funcționarea învățămîntului. Această lege vine să așeze o astfel de rînduială pe temelii mai solide decît cele de pînă acum. Lucrul acesta iese cu pregnanță în evidență, chiar și dintr-o cît de sumară trecere în revistă a principalelor idei pe care le fixează în articolele sale.

O primă idee este ceea ce, după părerea noastră, ar putea să-i confere calificativul de lege cadru. Cantitativ e mai puțin decît un cod; calitativ și dinamic este mai mult decît o lege obișnuită.

O a doua idee, ce stă la baza acestei legi, este valorificarea tradiției educaționale progresiste — atît naționale cît și universale — împletită cu folosirea cuceririlor științei și tehnicii moderne, într-un spirit pe care l-am putea caracteriza experimental. Noi avem în vedere tradiția progresistă, în întregimea ei. În ea nu putem uita să includem tradiția cea nouă, tradiția ce s-a înfiripat și se întărește sub ochii noștri — tradiția socialistă.

În materie de educație și învățămînt asemenea cuceriri sînt: gratuitatea reală a învățămîntului, manuale gratuite pentru tot învățămîntul obligatoriu și liceal, sistemul de burse pentru studenți, accesul la învățătură pe scară largă pentru cei din cîmpul muncii, asigurarea unui loc de muncă pentru orice absolvent al unei instituții de învățămînt superior sau de specialitate ș. a. Acestea noi le socotim elemente ale unei noi tradiții, fenomen progresist și ireversibil.

O a treia idee importantă a legii este aceea că mergînd în pas cu vremea, pe calea deschisă de construcția socialismului din țara noastră, înscrie între articolele sale o măsură cu adevărat epocală: prelungirea școlarității obligatorii. Unii dintre noi se întreabă, e adevărat, dacă nu cumva ne grăbim? Ferma noastră convingere este că nu. Știința ne demonstrează că acest lucru este posibil.

În ce privește organizarea învățămîntului, noi credem că legea nouă, mergînd pe drumul indicat cu grijă de Congresul al IX-lea al partidului, a găsit formele fericite de realizare a sarcinilor trasate axîndu-se pe ideea adaptării lui la cerințele construirii socialismului și a omului necesar acesteia, folosind tradiția bună și experiența înaintată din țară și din întreaga lume.

Pe șantierele muncii patriotice

În zilele acestea încărcate de soare și lumină, tineretul patriei s-a încolonat și a pornit, în ritmurile entuziaste și fremătătoare ale cîntecelor de muncă, peste tot acolo unde este nevoie de energia, de elanul, de dîrzenia lui. În rîndurile acestei uriașe coloane se află, alături de întreg tineretul țării, mii și mii de elevi. Prezența lor pe șantierele muncii patriotice constituie un răspuns însuflețit dat chemării lansate de Uniunea Tineretului Comunist și, în același timp, dovada spiritului de răspundere ce caracterizează tînăra generație.

„Șantier al tineretului", o tradiție care a înmănunchiat de-a lungul a 20 de ani, de cînd s-a născut pe Valea Jiului la Bumbești-Livezeni, nenumărate și emoționante fapte de eroism — se îmbogățește acum cu noi semnificații. Fiecare zi, fiecare săptămînă se încheie cu un bilanț rodnic. Duminica trecută a înscris un adevărat record. Zis de dimineață, elevii liceelor au răspuns „prezent" pe toate șantierele: și pe cele unde se ridică locuințe sau obiective industriale, și pe întinsele terenuri de împăduriri, de amenajări funciare sau de irigații, și pe ogoarele cooperativelor agricole, și în uriașa ofensivă împotriva secetei, și la înfrumusețarea orașelor și comunelor, parcurilor și monumentelor.

Mii de elevi ai liceelor din Capitală au muncit duminică dimineața la amenajarea Complexului sportiv Balta Albă, pe bulevardul Armata Poporului, în piața Militari, acolo unde va începe viitoarea autostradă, ca și pe alte numeroase șantiere ale Capitalei. Elevii liceelor din județele Suceava și Galați muncesc cu deosebită rîvnă la transportul apei din fîntîni, iazuri, rîuri și pîrîuri pe ogoarele cultivate cu legume, cu vie și pomi fructiferi. La rîndul lor, elevii din liceele județului Prahova pot fi văzuți lucrînd pe autostrada ce va lega Cîmpina de Comarnic. Alături de ceilalți tineri din județ, ei luptă pentru ca și în acest an să obțină locul I pe țară și steagul de fruntași în munca voluntară patriotică. Cu aceeași rîvnă muncesc cei 1 500 de elevi din județul Bihor care amenajează terenuri de sport, spații verane, parcuri, malul Crișului. Nici elevii liceelor Craiovei nu sînt mai prejos. În lunca Jiului, în parcul Poporului, la hanul Hurezului sau în Valea Vlăicii ei au făcut duminica trecută dovada că sînt harnici și prieepuți gospodari.

Fiecare oraș, fiecare sat al țării a devenit un șantier al tineretului. Cele cîteva cifre și fapte pe care le-am consemnat și altele multe vorbesc numai într-o mică măsură despre ceea ce se petrece pe toate șantierele. Fiecare clipă petrecută aici înseamnă dăruire, devotament, bucurie — bucuria tinerilor că pot fi folositori patriei, că o pot face cu energia tinereții lor mai înfloritoare, mai bogată.

M. R.

REȚEAUA BAZELOR TURISTICE DIN ȘCOLILE PROFESIONALE

ale ministerelor în care se asigură cazarea elevilor din școlile generale, licee, școli profesionale și tehnice participanți la excursiile interjudețene organizate de inspectoratele școlare, comitetele județene ale U.T.C. și Consiliile județene ale Organizației Pionierilor.

MINISTERUL INDUSTRIEI CONSTRUCȚIILOR DE MAȘINI

Cîmpulung-Argeș: Gr. Școlar U.M.M., str. Negru Vodă 131, tel. 249—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Timișoara: Șc. prof. Uz. mec., Bd. 23 August 15, tel. 16446—150 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Timișoara: Sc. prof. Uz. Electromotor, Piața Huniade, 3, tel. 12817—150 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Reșița: Gr. șc. U.C.M.R., Piața Lenin 1, tel. 1262—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Arad: Gr. șc. Uz. Vagoane, str. Armata Poporului 31, tel. 3670—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Zărnești-Brașov: Șc. prof. 6 Martie, tel. 12588—50 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Rîșnov-Brașov: Șc. prof. Fab. Scule, str. Republicii 25, tel. 23—50 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Săcele-Brașov: Șc. prof. Electroprecizie, tel 14554—100 de locuri Funcționează între 15 iulie—15 august.

Sibiu: Gr. Șc. Independența, str. F. Engels 1, tel. 14377—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Medgidia-C-ța: Șc. prof. I.M.U.M. str. Tortoman 3, tel. 348—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Constanța: Gr. Șc. Șant. Nav., Bd. 1 Mai 38, tel. 4767—120 de locuri. Funcționează între 1 august —15 august.

Galați.: Șc. prof. Al. I. Cuza, str. Traian 125, tel. 2464—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie —15 august.

București: Gr. Șc. Vulcan, str. Samuil Vulcan 8, tel. 31 48 11—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

București: Șc. prof. Timpuri Noi, Cal. Dudești 127, tel. 21 42 68 —100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Sinaia: Gr. Șc. Uz. Mec. Cal. București 13, tel. 353—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

MINISTERUL ECONOMIEI FORESTIERE

Timișoara: Gr. Șc. Forest., Pădurea Verde, tel. 17547—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie —15 august.

Blaj-Alba: Gr. Șc. Forest., str. P. Groza 25, tel. 260—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Brăila: Șc. prof. Forest., str. Karl Marx 95, tel. 2082—150 de locuri. Funcționează între 15 iulie —15 august.

P. Neamț: Gr. Șc. Forest., str. Ștefan cel Mare 29, tel. 2411—200 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august. Se asigură și masa.

Suceava: Gr. Șc. Forest., Calea Unirii 31, tel. 3060—200 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august. Se asigură și masa.

Cîmpulung-Moldovenesc: Gr. Șc. Forest., str. 7 Noiembrie, 75, tel. 387—200 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august. Se asigură și masa.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR AUTO, NAVALE ȘI AERIENE

Rm. Vîlcea: Șc. Prof. Auto., str. T. Vladimirescu 16, tel. 1283—70 de locuri. Funcționează între 15 iulie—31 august.

Brașov: Gr. Șc. Auto, str. Carierei 20, tel. 12515 — 80 de locuri. Funcționează între 15 iulie—31 august.

P. Neamț: Șc. Prof. Auto, str. Ștefan cel Mare 6, tel. 1467—70 de locuri. Funcționează între 15 iulie —31 august.

Turnu Severin: Șc. Prof. Auto, Bd. Republicii 5, tel. 1149—70 de locuri. Funcționează între 15 iulie 31 august.

MINISTERUL INDUSTRIEI CHIMICE

Bacău: Șc. Prof. Chimie, str. Mărășești 297, tel. 10100—200 de locuri. Funcționează între 1 iulie —1 august. Se asigură și masa.

Pitești: Gr. Șc. Chimie, str. Mircea Vodă 42, tel. 2254 — 300 de locuri. Funcționează între 1 iulie—1 august. Se asigură și masa.

Craiova: Gr. Șc. Chimie, str. Pașcani 26, tel. 3537—300 de locuri. Funcționează între 1 iulie—1 august. Se asigură și masa.

MINISTERUL MINELOR.

Lupeni: Gr. Șc. Minier, str. Viitorului 27, tel. 210—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Petroșeni: Gr. Șc. Minier, str. Republicii 7, tel. 1574—200 de locuri. Funcționează între 26 iunie —15 august. Se asigură și masa.

Brad: Gr. Șc. Barza-Brad, str. Moților 12, tel. 592—100 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Zlatna-Alba: Șc. Prof. Mine, str. T. Vladimirescu 14, tel. 21—50 de locuri. Funcționează între 15 iulie—15 august.

Baia Mare: Gr. Șc. Minier, str. Victoriei 154, tel. 2868—200 de locuri. Funcționează între 26 iunie — 15 august. Se asigură și masa.

Anina-Caraș-Severin: Gr. Șc. Minier. str. 1 Mai 5 — 150 de locuri. Funcționează între 26 iunie—15 august. Se asigură și masa.

Iacobeni-Suceava: Șc. Prof. Mine — 100 de locuri. Funcționează între 26 iunie—10 august. Se asigură și masa.

Cîmpulung-Argeș: Gr. Șc. Minier, str. Națională 108, tel. 508—100 de locuri. Funcționează între 26 iunie—15 august. Se asigură și masa.

MINISTERUL PETROLULUI

Cîmpina: Gr. Șc. Petrol, str. Griviței 91, tel. 2365 — 150 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

Ploiești: Gr. Șc. Petrol, Bd. Petrolului 59, tel. 23582 — 150 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

Mediaș: Gr. Șc. Petrol, str. A. Șaguna 12 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

MINISTERUL INDUSTRIEI ALIMENTARE

Galați: Gr. Școlar, Bd. Republicii 169, tel. 4276 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august.

Roman: Șc. Prof. str. Dezrobirii 6, tel. 1895 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

Sibiu: Gr. Școlar, str. Turismului 15. tel. 11 929 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

Armășești-București: Gr. Școlar, tel. 3234 — 100 de locuri, Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

București: Gr. Școlar, str. Spătaru Preda 16, tel. 23 3701 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august.

MINISTERUL CĂILOR FERATE

Buzău: Gr. Șc. C.F., str. Bistriței 32, tel. 1637 — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Craiova: Gr. Șc. C.F., str. Unirii 98, tel. 4090—70 de locuri. Funcționează între 10 iulie — 10 august.

Brașov: Șc. Prof. C.F., str. Hărmanului 17, tel. 14406 — 50 de locuri. Funcționează între 10 iulie — 5 august.

Iași: Șc. Prof. C.F., Șos. Națională 174, tel. 385 — 50 de locuri. Funcționează între 10 iulie — 5 august.

București: Șc. Prof. C.F. Șos. Giulești 10, tel. 18 44 99 — 70 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 august.

Oradea: Șc. Prof. C.F., Bd. Republicii 48, tel. 11906 — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 august.

Sibiu: Șc. Prof. C.F., str. I.S.Bach 1, tel. 15481 — 40 de locuri. Funcționează între 10 iulie — 10 august.

Pitești: Șc. Prof. C.F., Bd Republicii 170, tel. 3379 — 50 de locuri. Funcționează între 10 iulie — 10 august.

CONSILIUL SUPERIOR AL AGRICULTURII

Budila-Brașov: Șc. Prof. Agricolă, str. Principală 593, 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Odorhei-Harghita: Gr. Șc. Agricol, str. Justiției 12 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Nucet-Dîmbovița: Gr. Sc. Agricol, str. Gării 2—100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Focșani: Gr. Șc. Agricol, str. Cuza Vodă 46 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Călărași: Lic. Agricol, Cal. București 4 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august

Tulcea: Șc. Prof. M.A., Șos Isaccea 3 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Iași: Lic. Agricol, Aleea Sadoveanu 41 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Craiova: Lic. Agricol, str. C. Brîncuși 11 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Rădăuți: Lic. Agricol, str. Tineretului 9—80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august.

Tg. Mureș: Lic. Agricol, str. Kosuth Lajos 108 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 10 august. Se asigură și masa.

Alba-Iulia: Șc. Prof. Mec. Agr. — 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 iulie. Se asigură și masa.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.50.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale. factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii